

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno - privatnog dijaloga

Br: 05/2023

Podgorica, 21.02.2023. godine

SAVJET ZA KONKURENTNOST

-n/r predsjednika Savjeta, ministra ekonomskog razvoja i turizma Gorana Đurovića-

Poštovani predsjedniče Savjeta,

U prilogu Vam dostavljamo ***finalni Izvještaj o progresu rada adne grupe za pripremu propisa o registraciji privrednih i drugih subjekata.***

S poštovanjem,

Marija Šuković

šefica Sekretarijata Savjeta za konkurentnost

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

IZVJEŠTAJ O PROGRESU RADA RADNE GRUPE ZA PRIPREMU PROPISA O REGISTRACIJI PRIVREDNIH I DRUGIH SUBJEKATA

februar, 2023. godine

Uvod

U skladu sa zaključkom Savjeta za konkurentnost, koji je donešen na sjednici održanoj 11. marta 2022. godine, oformljena je **Radna grupa za izradu propisa za registraciju privrednih i drugih subjekata**. Radna grupa je u početku imala 18 članova i sačinjena je od predstavnika javnog i privatnog sektora, a radom koordinira Sekretarijat Savjeta za konkurentnost. Kako je u prethodnom periodu došlo do izmjene predstavnika određenih institucija, odnosno udruženja, pa je RG izmijenjena i sljedećeg je sastava:

1. Marija Šuković, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost, koodinatorka
2. Marija Dragojević, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost, sekretarka
3. Radoje Kandić, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, u ime predlagača propisa, član
4. Aleksa Delibašić, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, u ime predlagača propisa, član
5. Ivana Radojičić, Ministarstvo finansija, članica
6. Marijana Kalezić, Ministarstvo finansija, članica
7. Vesna Brajović, Uprava prihoda i carina, članica
8. Dušanka Vujisić, Uprava prihoda i carina, članica
9. Sanja Bojanić, Uprava prihoda i carina, članica
10. Dijana Filipović, Uprava prihoda i carina, članica
11. Vesna Simonović, Ministarstvo javne uprave, članica
12. Branislav Radulović, Udruženje pravnika Crne Gore, član
13. Mitar Bajčeta, Privredna komora Crne Gore, član
14. Branislav Begović, Unija poslodavaca Crne Gore, član
15. Ana Vukčević, Američka privredna komora u Crnoj Gori, članica
16. Milena Rončević Pejović, Savjet stranih investitora u Crnoj Gori
17. Dražen Raičković, Asocijacija menadžera Crne Gore, član
18. Edita Dautović, Udruženje preduzetnica Crne Gore, članica¹

Glavni cilj propisa je da se zaokruži postupak registracije u smislu definisanja samih pravila postupka, rokova, potrebne dokumentacije i načina dostavljanja iste, kako bi postupak bio unificiran i ne bi se ostavljalo prostora za različita tumačenja i pravne praznine. Usaglašavanje sa EU regulativom, a najviše u dijelu podizanja transparentnosti podataka i dokumenata, kao i stvaranja pretpostavki za kompletnu elektronsku registraciju je takođe važan cilj.

Imajući u vidu da je registracija privrednih i drugih subjekata dio kompanijskog prava, odnosno dio Zakona o privrednim društvima, Radna grupa je imala tri zadatka:

- da dostavi predloge i sugestije za izmjene i dopune Zakona o privrednim društvima, sa aspekta registracije privrednih i drugih subjekata

---

¹ Sva komunikacija, dokumenta i radne verzije propisa izrađene tokom rada ove Radne grupe dostavljana su na uvid i Renati Milutinović, generalnoj direktorici Direktorata za industrijski i regionalni razvoj u Ministarstvu ekonomskog razvoja, koja je koordinatorica RG za izradu Zakona o privrednim društvima.

- da izradi radnu verziju Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata (u daljem tekstu: Zakon o registraciji)
- da izradi radnu verziju Pravilnika o bližem sadržaju registracione prijave i dokumentaciji potrebnoj za registraciju privrednih i drugih subjekata, stvarnih vlasnika i stečajne mase u CRPS (u daljem tekstu Pravilnik)
- Nakon usaglašavanja i inoviranja radne verzije Zakona o registraciji i Pravilnika u okviru RG, isti propise dostavi resornim institucijama na dalji postupak.

Rezime aktivnosti Radne grupe

- Uži sastav RG (SCC, CRPS i Udruženje pravnika Crne Gore) radio na izradi dokumenta „**Pristup za izradu propisa kojima će se definisati status i položaj Centralnog registra privrednih subjekata i urediti postupak registracije privrednih subjekata**“
  - Dokument je dostavljen svim članovima RG 21. aprila 2022. godine, na uvid.
- **Prva radna verzija predloga za izmjene i dopune Zakona o privrednim društvima dostavljena je svim članovima RG na komentare i sugestije 26. aprila 2022. godine sa rokom da se dostave komentari do 09. maja**
  - U predloženim izmjenama i dopunama, učinjena je intervencija na 59 članova Zakona, dok je predloženo 7 novih članova. Dodatno, predloženo je brisanje poglavlja IX Registracija, kao i još dva člana. Konkretno, cilj je da sva pitanja koja se tiču procesnog aspekta, odnosno postupka registracije budu transponovana u Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata. Dodatno, ukoliko je RG tokom analize postojećih zakonskih rješenja prepoznala da bi određena pitanja trebalo unaprijediti ili dodatno precizirati, dodavanjem nove norme, dat je i predlog te norme. Pored pitanja koja se bave CRPS-om i procesom registracije privrednih i drugih subjekata, predlozi i sugestije se odnose i na druga pitanja, na koja je RG tokom analize zakonskih rješenja naišla.
  - Sastanak RG održan 10. maja 2022. godine, kako bi se prošlo kroz otvorena pitanja iz radne verzije predloga za izmjene i dopune ZoPD-a
  - Nakon dostavljenih komentara od strane članova RG (Udruženje pravnika, Unija poslodavaca, MBA, Savjet stranih investitora, Asocijacija menadžera, MER (i SCC, kao i CRPS smo imali dodatne sugestije za izmjene prve verzije)), uži sastav RG je inoviranu verziju predloga dostavi ona komentare 19. maja 2022. godine, sa rokom da se komentari dostave do 27. maja 2022. godine
  - Nakon dostavljenih komentara od strane članova RG (Privredna komora Crne Gore), održan sastanak RG 02. juna 2022. godine
  - Finalna verzija predloga za izmjene i dopune Zakona o privrednim društvima od strane Radne grupe dostavljena MERT-u 14.06.2022. godine
  - SCC nastavio da daje komentare na radnu verziju Zakona o privrednim društvima do dostavljanja finalne radne verzije ZoPD-a krajem decembra 2022. godine.

- **Prva radna verzija Nacrta zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata dostavljena je svim članovima RG na komentare i sugestije 20. juna 2022. godine sa rokom da se dostave komentari do 06. jula;**
  - Nakon dostavljenih komentara od strane članova RG (Udruženje pravnika, Unija poslodavaca, MBA, Savjet stranih investitora, MER (i SCC, kao i CRPS imali dodatne sugestije za izmjene prve verzije)), uži sastav RG je radio na unapređenju teksta Nacrta.
- **Druga Radna verzija Nacrta zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata i *Pravilnika i bližem sadržaju registracione prijave i dokumentaciji potrebnoj za registraciju privrednih i drugih subjekata, stvarnih vlasnika i stečajne mase u CRPS* dostavljena je svim članovima RG na komentare i sugestije 04. avgusta 2022. godine sa rokom da se dostave komentari do 09. septembra;**
  - Komentare na Nacrt su dostavili Privredna komora i MBA. Komentari su razmotreni i tekst je izmijenjen u skladu sa prihvaćenim sugestijama
  - SCC je organizovao dvodnevnu radionica sa predstavnicima Uprave prihoda i carina – Odsjek CRPS kako bi se tekst radne verzije Zakona o registraciji usaglašavao sa odredbama novog teksta Zakona o privrednim društvima
- **Treća Radna verzija Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata i *Pravilnika i bližem sadržaju registracione prijave i dokumentaciji potrebnoj za registraciju privrednih i drugih subjekata, stvarnih vlasnika i stečajne mase u CRPS*, dostavljena je svima članovima RG na komentare 23. decembra 2022. godine**
  - Komentare su dostavili: predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, CRPS-a, Privredne komore, MFIC, Unije poslodavaca, AmCham i Asocijacije menadžera.
- **Tekst propisa je usaglašen sa komentarima a otvorena pitanja diskutovana su i riješena na finalnom sastanku RG koji je održan 20. januara 2023. godine.**
- **Šefica SCC je 25.01.2023. godine informisala ministra finansija i ministra ekonomskog razvoja i turizma da je Radna grupa ispunila mandat i koji su naredni koraci kako bi se proces reforme registracionog postupka uspješno sproveo do kraja. Dodatno, ostalo je otvoreno pitanje nadležnog resora za Zakon o registraciji i prateća podzakonska akta.**
- **Na sastanku održanom 20.02.2023. godine sa ministrom finansija i ministrom ekonomskog razvoja, predstavnicima SCC je informisana da je donijeta odluka da Ministarstvo finansija bude resorna institucija za Zakon o registraciji i prateća podzakonska akta.**

Zaključak

Nakon višemjesečnog intezivnog rada na propisima koji definišu oblast registracije privrednih i drugih subjekata, kao koordinator SCC je izuzetno zadovoljan dinamikom ali i rezultatima rada radne grupe. Pripremljene radne verzije dva propisa, Zakona i Pravilnika, su kroz 4 ciklusa usaglašavana sa članovima Radne grupe koji su bili vrlo aktivni i konstruktivnim predlozima i sugestijama značajno unaprijedili tekst propisa. Paralelno sa ovim procesom, RG je davala komentare i na tekst novog Zakona o privrednim društvima, kako bi osigurali usaglašenost odredbi ova dva zakona.

Zadovoljni smo činjenicom da je izrada radne verzije ovih propisa bila zaista primjer konstruktivnog javno-privatnog dijaloga i da je poslovna zajednica od početka uključena u kreiranje rješenja koja će doprinijeti pravnoj sigurnosti učesnika u ovom procesu.

Od izuzetne važnosti je istaći da Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata mora ući u proceduru usvajanja istovremeno sa Zakonom o privrednim društvima. Prethodno je od ključne važnosti jer su odredbe koje se odnose na registraciju privrednih i drugih subjekata izmještene iz Zakona o privrednim društvima i u tekstu novog ZoPD-a se daju upućujuće norme na ovaj Zakon. S druge strane, Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata je u skladu sa odredbama novog teksta ZoPD-a, te se u tom smislu moraju čitati/analizirati zajedno, kako bi cjelina kompanijskog prava bila zaokružena.

Imajući u vidu da do izrade radnih verzija propisa, SCC kao koordinator nije formalno informisan ko će biti predlagač Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata, to pitanje je ostalo otvoreno. Želimo istaći da **SCC kao i većina članova Radne grupe smatra da je pitanje registracije privrednih i drugih subjekata dio kompanijskog prava, naročito imajući u vidu da je do sada bilo dio Zakona o privrednim društvima, kao i da je u kontekstu budućeg tumačenja odredbi ovog Zakona cjelishodnije da bude resor Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, koje je nadležno i za Zakon o privrednim društvima.** Ipak, na predstavnicima Vlade je da donesu odluku koja se odnosi na nadležnost, a u svakom slučaju Sekretariat je na raspolaganju za dalju podršku u cilju realizacije ovog procesa.

SCC je preuzeo obavezu da u narednom periodu pripremi Obrazloženje Nacrta Zakona, da pruži podršku resornom ministarstvu tokom javne rasprave, uradi prevod na engleski jezik, tabelu usklađenosti sa EU propisima i RIA obrazac. Time bi se zaokružio cijeli proces pripreme i donošenja propisa koji predstavljaju reformu procesa registracije.

Slijede radne verzije:

- Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata
- Obrazloženja Zakona o registraciji i
- Pravilnika o bližem sadržaju registracione prijave i dokumentaciji potrebnoj za registraciju privrednih i drugih subjekata, stvarnih vlasnika i stečajne mase u CRPS, koje su usaglašene na nivou Radne grupe, bez izdvojenih mišljenja ili neslaganja
- Ispunjen RIA obrazac.

Imajući u vidu intezivan rad i posvećenost Radne grupe kao i kvalitet radnih verzija propisa, nadamo se da će isti biti usvojeni u najkraćem roku, a zajedno sa Zakonom o privrednim društvima, bez izmjena u konceptu i bez značajnih izmjena u tekstu, što će zaista predstavljati reformu u ovoj oblasti.

RADNA VERZIJA ZAKONA O REGISTRACIJI PRIVREDNIH

I DRUGIH SUBJEKATA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se postupak registracije privrednih i drugih subjekata, stvarnih vlasnika i stečajnih masa u Centralnom registru privrednih i drugih subjekata (u daljem tekstu: CRPS), sadržaj i način vođenja CRPS, javnost i objavljivanje podataka, kao i druga pitanja od značaja za postupak registracije.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Pojmovi

Član 3

Izrazi, upotrebljeni u ovom zakonu, imaju sljedeće značenje:

„**dan registracije u CRPS**“ je datum registracije upisan u rješenju o registraciji;

„**izvod**“ je javna isprava koju izdaje nadležni organ za registraciju, a koji sadrži registrovane podatke, prema stanju u trenutku izdavanja javne isprave;

„**nadležni organ za registraciju**“ je organ uprave nadležan za registraciju privrednih i drugih subjekata;

„**objavljivanje**“ je elektronsko prikazivanje na internet stranici CRPS-a podataka i dokumenata koji su predmet registracije, odluka koje su donijete u postupku registracije i podataka i dokumenata koji nisu predmet registracije, a objavljuju se u skladu sa propisima;

„**podatak**“ je činjenica koja je propisana kao predmet registracije i koja je sadržana u dokumentu usvojenom po propisanom postupku;

„**podnosilac registracione prijave**“ je ovlašćeno fizičko lice, pravno lice, državni organ, odnosno organ lokalne samouprave, sud, javni izvršitelj ili notar, koji nadležnom organu za registraciju dostavlja dokumenta i podatke potrebne za registraciju;

„**potvrda o prijemu registracione prijave**“ je dokument koju izdaje nadležni organ za registraciju podnosiocu prijave, nakon prijema registracione prijave i prateće dokumentacije;

„**registracija**“ podrazumijeva unos, promjenu i brisanje podataka koji se registruju u CRPS, kao i podataka koji se odnose na osnivanje, statusne promjene i brisanje;

„**registraciona prijava**“ je jedinstveni obrazac kojim se pokreće postupak registracije u CRPS;

"rješenje o registraciji" je dokument koji izdaje nadležni organ za registraciju, ovjeren pečatom i potpisom ili kvalifikovanim elektronskim potpisom i služi kao dokaz da je privredni i drugi subjekt registrovan; **„zbirka isprava“** - sadrži isprave na osnovu kojih se vrši upis privrednog i drugog subjekta ili upis promjene podataka o privrednom i drugom subjektu, kao i dokaze i isprave izdate od nadležnih organa u određenom postupku, kao i druge dokaze i isprave koje se koriste u postupku registracije.

Definicija CRPS

Član 4

- (1) CRPS je jedinstvena evidenciona baza podataka koja se vodi u elektronskoj formi.
- (2) CRPS sadrži posebne registre:
  - 1) registar privrednih subjekata;
    - registar preduzetnika;
    - registar ortačkih društava;
    - registar komanditnih društava;
    - registar društava sa ograničenom odgovornošću;
    - registar akcionarskih društava;
    - registar djelova stranih društava;
  - 2) registar drugih subjekata;
    - registar ustanova;
    - registar zadruga;
    - registar kooperativa;
    - registar komora;
  - 3) registar stvarnih vlasnika, koji se vodi u elektronskoj formi;
  - 4) registar stečajnih masa, koji se vodi u elektronskoj formi;
- (3) CRPS vodi nadležni organ za registraciju.

Sastavni dio CRPS

Član 5

- (1) Sastavni dio CRPS-a je i zbirka dokumenata koja se sastoji od originalne dokumentacije, odnosno ovjerenog prepisa ili ovjerene kopije koja se prilaže uz registracionu prijavu.
- (2) Originalnom dokumentacijom iz stava 1 ovog člana smatra se i elektronski dokument u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument.
- (3) Dokumenta i podatke koji su podnešeni u štampanom obliku, CRPS će u najkraćem roku konvertovati u elektronski oblik.

Načela registracije

Član 6

U vođenju postupaka registracije, nadležni organ za registraciju se rukovodi sljedećim načelima:

- 1) Formalnosti postupka, po kome se registracija vrši na osnovu činjenica sadržanih u registracionoj prijavi i pratećoj, propisima utvrđenoj, dokumentaciji za čiju je tačnost i vjerodostojnost odgovoran podnosilac registracione prijave;
- 2) Ažurnosti postupka, po kome se registracija vrši po skraćenom postupku u roku od tri radna dana, od dana predaje uredne i potpune dokumentacije;
- 3) Javnosti i dostupnosti podataka i dokumenata kako neposredno tako, i uvidom na internet stranici CRPS-a, osim ako javnost nije ograničena ili isključena posebnim propisom;
- 4) Prepostavke tačnosti i savjesnosti na strani svih trećih lica koja se u pravnom prometu pouzdaju u javno dostupne podatke iz CRPS-a usljed čega treća savjesna lica ne smiju snositi štetne posljedice zbog netačnih ili pogrešnih podataka upisanih u CRPS;
- 5) Vremenskog redosljeda, prema kome se podaci i dokumenti vode i upisuju u CRPS prema vremenu njihovog nastanka, izuzev ako propisima nije drugačije određeno.

Javnost podataka i uvid u CRPS

Član 7

- (1) Podaci registrovani u CRPS su javni, u skladu sa članom 6 stav 3 ovog Zakona, osim onih za koje postoje ograničenja propisana zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti ili ako je informacija poreska ili poslovna tajna, u skladu sa zakonom.
- (2) Uvid u podatke koji su registrovani u CRPS može se vršiti u bilo koje vrijeme putem internet stranice CRPS-a, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava i elektronsko poslovanje.
- (3) Uvid u zbirku isprava i kopiranje spisa predmeta može se vršiti svakog radnog dana u prostorijama organa nadležnog za registraciju u toku radnog vremena, u skladu sa zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama, uz pisani zahtjev i propisanu naknadu.
- (4) Na lične podatke koji se obrađuju u postupku registracije u CRPS, primjenjuje se zakon kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Objavljivanje registrovanih podataka u CRPS

Član 8

- (1) Podaci registrovani u CRPS objavljuju se na internet stranici CRPS-a danom registracije.
- (2) U slučaju bilo kakvih odstupanja između dokumenata i podataka upisanih i objavljenih na internet stranici CRPS i podataka i dokumenta koji se koriste u pravnom prometu, prednost imaju dokumenta i podaci upisani i objavljeni u CRPS.
- (3) Kada je posebnim propisima utvrđena obaveza objave određenih akata, dokumenata, podataka ili informacija za koje je nadležan organ za registraciju, isti će ih objaviti na internet stranici CRPS-a.
- (4) Kada je posebnim propisima utvrđena obaveza drugog državnog organa ili subjekta registracije da objave određena akta, dokumenta, podatke ili informacije u „Službenom listu Crne Gore“, isti su ih dužni dostaviti „Službenom listu Crne Gore“ u svrhu objavljivanja.

Odgovornost za istovjetnost, vjerodostojnost i tačnost podataka

Član 9

- (1) Nadležni organ za registraciju odgovoran je za istovjetnost podataka koji su upisani u CRPS sa podacima iz registracione prijave koji su mu dostavljeni od strane podnosioca registracione prijave.
- (2) Podnosilac registracione prijave odgovoran je za vjerodostojnost i tačnost podataka i dokumenata koje dostavlja nadležnom organu za registraciju radi registracije u CRPS.
- (3) Nadležni organ za registraciju dužan je donijeti rješenje o odbijanju registracione prijave za slučaj da podnosilac iste nije potpisao da je krivično i materijalno odgovoran za vjerodostojnost i tačnost dostavljenih podataka i dokumenata.

Subjekti registracije

Član 10

- (1) Subjekti registracije, u skladu sa ovim zakonom su:
  - 1) privredna društva, preduzetnik i dio stranog društva, (u daljem tekstu: privredni subjekti);
  - 2) drugi subjekti koji, shodno posebnim propisima, imaju obavezu registracije u CRPS (ustanove, zadruge, kooperative, komore, itd.).
- (2) Pored subjekata registracije iz stava 1 ovog člana, u CRPS se registruju i stvarni vlasnici i stečajne mase.

Ustanova

Član 11

- (1) U CRPS se registruju ustanove čiji su osnivači država i/ili jedinica lokalne samouprave (javne ustanove) i ustanove čiji su osnivači fizička i/ili pravna lica (privatne ustanove).
- (2) Ustanove mogu biti:
  - 1) obrazovne
  - 2) zdravstvene
  - 3) socijalne
  - 4) veterinarske
  - 5) naučne
  - 6) kulturne
  - 7) izdavačke
  - 8) sportske
  - 9) informativne i
  - 10) druge ustanove koje vrše djelatnost od javnog interesa.

Javne ustanove

Član 12

Javne ustanove, u smislu ovog zakona, su pravna lica čiji je osnivač država ili jedinica lokalne samouprave ili se dominantno finansiraju iz javnih prihoda, ne obavljaju privrednu djelatnost i imaju obavezu registracije u skladu sa posebnim zakonom.

Privatne ustanove

Član 13

Privatne ustanove, u smislu ovog zakona, su pravna lica čiji osnivač nije država, odnosno jedinica lokalne samouprave ili se dominantno ne finansiraju iz javnih prihoda, nijesu registrovane za obavljanje privredne djelatnosti i imaju obavezu registracije u skladu sa posebnim zakonom.

Registrarski broj

Član 14

- (1) Prilikom registracije osnivanja u CRPS, privrednom i drugom subjektu dodjeljuje se registarski broj.
- (2) Registarski broj sadrži identifikacionu oznaku i redni broj.
- (3) Prilikom svake registracije, privrednom i drugom subjektu se uz registarski broj dodaje i broj promjene.
- (4) Bliži sadržaj identifikacionog broja i način vođenja šifrnika, propisuje nadležno ministarstvo.

Evropski jedinstveni identifikator za privredne subjekte

Član 15

- (1) Za privredne subjekte registarski broj mora sadržati i evropski jedinstveni identifikator (EUID) koji će biti zajednički, kako bi se preko sistema interkonekcije registara privrednih subjekata nesporno moglo ustanoviti da su ista registrovana u Crnoj Gori.
- (2) Sistem interkonekcije registara privrednih subjekata iz stava 1 ovog člana je sistem veze između registara privrednih subjekata država članica Evropske unije koji je zasnovan na zajedničkoj elektronsko-tehnološkoj platformi i portalu koji predstavlja jedinstvenu evropsku pristupnu tačku.

Status privrednih i drugih subjekata u CRPS

Član 16

- (1) Privrednim i drugim subjektima prilikom registracije osnivanja u CRPS dodjeljuje se status aktivan.
- (2) Nadležni organ za registraciju privrednim i drugim subjektima registrovanim u CRPS može dodijeliti i drugi status utvrđen ovim zakonom.
- (3) Status privrednih i drugih subjekata je javan.

Ostali statusi privrednih i drugih subjekata u CRPS

Član 17

Privrednim i drugim subjektima registrovanim u CRPS, osim statusa iz člana 16, stav 1 ovog zakona, mogu se dodijeliti i sljedeći statusi:

- 1) u stečaju, sa naznakom vrste stečaja;
- 2) u likvidaciji, sa naznakom vrste likvidacije;
- 3) neaktivan, sa naznakom razloga dodjele statusa;
- 4) neažuran, sa naznakom razloga dodjele statusa;
- 5) obrisani, sa naznakom koji postupak je sproveden.

Dodjeljivanje statusa neaktivan

Član 18

- (1) Status neaktivan organ nadležan za registraciju, po službenoj dužnosti, dodjeljuje privrednom i drugom subjektu kada po isteku kalendarske godine u kojoj je bio dužan da dostavi godišnji finansijski izvještaj, isti ne dostavi nadležnom organu.
- (2) Organ nadležan za registraciju dužan je objaviti spisak neaktivnih privrednih i drugih subjekata do 31. januara, na internet stranici CRPS-a.

Dodjeljivanje statusa neažuran

Član 19

- (1) Status neažuran, organ nadležan za registraciju, po službenoj dužnosti, dodjeljuje privrednom i drugom subjektu ako ne dostavi u roku od 30 dana, od isteka zakonom propisanog roka, izmjenu podatka, koju je bio dužan dostaviti radi njegove registracije u CRPS.
- (2) Organ nadležan za registraciju dužan je objaviti spisak neažurnih privrednih i drugih subjekata registrovanih u CRPS do 30. septembra, na internet stranici CRPS-a.

Ponovno dodjeljivanje statusa aktivan

Član 20

U slučaju kada privredni i drugi subjekat sa statusom neaktivan ili neažuran ispuni obavezu propisanu u članu 18 i 19 ovog zakona i o nadležnom organu za registraciju dostavi dokaz da je ispunio obavezu propisanu u članu 18 i 19 ovog zakona, u roku od tri radna dana dodjeljuje mu se ponovo status aktivan.

Shodna primjena zakona

Član 21

Na pitanja koja se odnose na postupak registracije, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primjenjuje se zakon kojim se uređuje upravni postupak.

II POSTUPAK REGISTRACIJE

Pokretanje postupka

Član 22

- (1) Postupak registracije u CRPS pokreće se podnošenjem registracione prijave elektronskim putem, neposredno ili putem pošte.
- (2) Postupak registracije po službenoj dužnosti može pokrenuti nadležni organ za registraciju, u skladu sa ovim zakonom.

Registraciona prijava

Član 23

- (1) Registraciona prijava podnosi se u elektronskom ili štampanom obliku.
- (2) Registraciona prijava pored obrasca za unos podataka sadrži i uputstvo za popunjavanje.
- (3) Bliži sadržaj registracione prijave propisuje nadležno ministarstvo i čini sastavni dio podzakonskog akta kojim se utvrđuje dokumentacija potrebna za registraciju privrednih i drugih subjekata, stečajne mase i stvarnih vlasnika.

Pokretanje postupka podnošenjem registracione prijave

Član 24

- (1) Podnosilac registracione prijave je dužan, uz istu, dostaviti i propisanu dokumentaciju u originalu, ovjerenom prepisu, ovjerenoj kopiji, a za akta Vlade Crne Gore objavu iz „Službenog lista“.
- (2) Dokumentacija koja se podnosi elektronskim putem smatra se potpisanom ukoliko je potpisana od strane ovlašćenog lica, u skladu sa propisom kojim se uređuje elektronski potpis.
- (3) Podnosilac registracione prijave može da dopuni registracionu prijavu i prateću dokumentaciju do donošenja rješenja.
- (4) Kada se registraciona prijava podnosi u elektronskoj formi, elektronski potpis ima istovjetan značaj i zamjenjuje ovjeru potpisa na papirnim dokumentima.
- (5) Kada se registraciona prijava podnosi putem pošte, kao datum i vrijeme podnošenja prijave uzimaju se datum i vrijeme prijema prijave u nadležni organ za registraciju.

Potvrda o prijemu registracione prijave

Član 25

Nadležni organ za registraciju nakon prijema registracione prijave i prateće dokumentacije, ovlašćenom podnosiocu izdaje potvrdu o prijemu registracione prijave.

Podnosilac registracione prijave za privredne subjekte

Član 26

- (1) Ovlašćeno lice za podnošenje registracione prijave za preduzetnika je preduzetnik, odnosno lice koje preduzetnik ovlasti.

- (2) Ovlašćeno lice za podnošenje registracione prijave za privredna društva je osnivač privrednog društva ili lice koje osnivač ovlasti, odnosno zastupnici privrednog društva imenovani u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva i lica koja ovlaste ti zastupnici.
- (3) Ovlašćenim licem za podnošenje registracione prijave za dio stranog društva smatra se zakonski zastupnik stranog društva i lice koje ovlasti zakonski zastupnik stranog društva, odnosno lica imenovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva i lica koja ovlaste ta lica.
- (4) U slučaju stečaja, ovlašćeno lice je stečajni upravnik i druga lica imenovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj ili lica ovlašćena od strane tih lica.
- (5) U slučaju likvidacije akcionarskog društva, društva sa ograničenom odgovornošću, komanditnog i ortačkog društva, ovlašćena lica su likvidatori, a u slučaju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije osnivači ili lica koja ovlaste osnivači.
- (6) Podnosilac registracione prijave za privredne subjekte može ovlastiti drugo fizičko lice da registracionu prijavu dostavi organu nadležnom za registraciju i to lice odgovara podnosiocu registracione prijave za eventualnu štetu.

Podnosilac registracione prijave za druge subjekte

Član 27

- (1) Ovlašćeno lice za podnošenje registracione prijave za druge subjekte registrovane u CRPS su osnivač, zastupnik ili punomoćnik tog subjekta.
- (2) U slučaju stečaja, ovlašćeno lice je stečajni upravnik i druga lica imenovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj ili lica koja oni ovlaste.
- (3) U slučaju likvidacije ovlašćena lica su likvidatori, a u slučaju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije osnivači ili lica koja oni ovlaste.
- (4) Podnosilac registracione prijave za druge subjekte može ovlastiti drugo fizičko lice da registracionu prijavu dostavi organu nadležnom za registraciju i to lice odgovara podnosiocu registracione prijave za eventualnu štetu.

Član 28

Podnosilac registracione prijave za registraciju stvarnih vlasnika

Ovlašćeno lice za podnošenje registracione prijave za registraciju stvarnih vlasnika je osnivač, zastupnik ili punomoćnik tog subjekta.

Član 29

Podnosilac registracione prijave za registraciju stečajne mase

Ovlašćeno lice za podnošenje registracione prijave za registraciju stečajne mase je zastupnik stečajne mase.

Ispitivanje uslova za postupanje po registracionoj prijavi

Član 30

U momentu podnošenja registracione prijave, nadležni organ za registraciju provjerava da li su ispunjeni uslovi za registraciju i to da li je:

- 1) nadležan za postupanje po registracionoj prijavi;
- 2) registraciona prijava podnijeta od ovlašćenog lica;
- 3) podnosilac registracione prijave potpisao da je odgovoran za vjerodostojnost dostavljenih podataka i dokumenata;
- 4) u registracionu prijavu unijet svaki podatak neophodan za dalje postupanje;
- 5) dokumentacija dostavljena uz registracionu prijavu kompletna;
- 6) priložen dokaz o uplati naknade za registraciju;
- 7) registraciona prijava podnijeta u roku utvrđenom propisima;
- 8) podatak ili dokument već registrovan.

Donošenje, sadržaj i dostavljanje rješenja o registraciji

Član 31

- (1) Ako su ispunjeni uslovi za registraciju iz člana 30 ovog zakona, nadležni organ za registraciju će donijeti rješenje o registraciji, u roku od tri radna dana, od dana prijema registracione prijave.
- (2) Nadležni organ za registraciju će izvršiti registraciju po neblagovremenoj registracionoj prijavi, uz obavezu podnošenja prekršajne prijave nadležnom organu, u roku od sedam dana od dana registracije.
- (3) Rješenje o registraciji dostavlja se podnosiocu registracione prijave, u roku od osam dana od dana donošenja rješenja putem pošte na adresu sjedišta društva, u skladu sa zakonom, ukoliko isto nije preuzeto lično ili dostavljeno elektronskim putem.
- (4) Rješenjem o registraciji osnivanja se određuje i poreski identifikacioni broj i carinski broj obveznika carine, u skladu sa zakonom.

Rješenje o odbijanju registracije

Član 32

- (1) Ako nadležni organ za registraciju utvdi da nijesu ispunjeni uslovi za registraciju, donijeće rješenje o odbijanju registracije.
- (2) Rješenje o odbijanju registracije donosi se u roku od tri radna dana od dana podnošenja registracione prijave.

Registracija rezervacije naziva

Član 33

- (1) Nadležni organ za registraciju rezervisaće naziv za isključivu upotrebu podnosioca prijave i to na period od 60 dana.

- (2) Rezervacija naziva se ne može produžiti, nakon što nadležni organ za registraciju utvrdi da je naziv za koji se zahtijeva rezervacija već rezervisan ili upotrijebljen u CRPS.
- (3) Nakon isteka perioda od 60 dana, smatraće se da je naziv slobodan za upotrebu.

Obustava postupka

Član 34

- (1) Podnosilac registracione prijave može da odustane od postupka registracije do donošenja rješenja o registraciji.
- (2) Podnosilac registracione prijave je u slučaju odustanka od postupka registracije dužan da podnese nadležnom organu za registraciju zahtjev za obustavu postupka.
- (3) Ako podnosilac registracione prijave odustane od prijave, nadležni organ za registraciju donosi rješenje kojim se postupak obustavlja.
- (4) Nakon što nadležni organ za registraciju donese rješenje kojim se obustavlja postupak, podnosiocu registracione prijave vraća se dostavljena dokumentacija, dok nema pravo na povraćaj naknade za registraciju.

Povraćaj u pređašnje stanje

Član 35

U postupku registracije, za slučaj propuštanja rokova utvrđenih ovim zakonom, stranka ne može podnijeti predlog za povraćaj u pređašnje stanje.

Prethodno odobrenje

Član 36

- (1) Posebnim zakonom može se usloviti registracija privrednih i drugih subjekata u CRPS izdavanjem prethodnog odobrenja, saglasnosti ili drugog akta nadležnog organa.
- (2) Nadležni organ iz stava 1 ovog člana dužan je da po službenoj dužnosti, u roku od sedam dana od dana izdavanja odobrenja, saglasnosti ili drugog akta, isto dostavi nadležnom organu za registraciju.

Ispravka podatka u CRPS

Član 37

- (1) Organ nadležan za registraciju, po službenoj dužnosti ili na zahtjev trećeg lica, može vršiti ispravku podatka u CRPS, koja ima tehnički karakter.
- (2) Ispravka podatka koja ima tehnički karakter odnosi se na očiglednu grešku koja je nastala prilikom unosa podataka u CRPS, odnosno kada podaci iz registracione prijave nijesu istovjetni podacima u CRPS (slovna ili numerička greška u imenu, datumu, adresi, pasošu, telefonu, itd.).

- (3) Nadležni organ za registraciju dužan je, u roku od tri radna dana od dana saznanja za grešku, ili od dana primljenog zahtjeva za ispravku podataka, izvršiti ispravku u CRPS i donijeti rješenje o ispravci podataka.
- (4) Rješenje o ispravci podataka dostavlja se podnosiocu zahtjeva u roku od osam dana od dana donošenja rješenja putem pošte na adresu sjedišta društva, u skladu sa zakonom, ukoliko isto nije preuzeto lično ili dostavljeno elektronskim putem.

Žalba na rješenje

Član 38

- (1) Protiv rješenja nadležnog organa za registraciju, može se izjaviti žalba nadležnom ministarstvu, u roku od 15 dana od dana objavljivanja rješenja na internet stranici CRPS-a.
- (2) Žalba iz stava 1 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.
- (3) Postupak po žalbi sprovodi se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje upravni postupak.

III PODACI IZ CRPS-A

Podaci i dokumenta koji se upisuju i objavljuju na internet stranici CRPS

Član 39

- (1) CRPS upisuje podatke iz registracione prijave i objavljuje ih na svojoj internet stranici, u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.
- (2) Pored podataka iz stava 1 ovog člana, CRPS na svojoj internet stranici objavljuje:
  - registracionu prijavu (na crnogorskom i engleskom jeziku);
  - pravila o osnivanju privrednih društava;
  - pravilnik o dokumentaciji potrebnoj za registraciju privrednih i drugih subjekata, stvarnih vlasnika i stečajne mase u CRPS;
  - pravilnik o određivanju kriterijuma i visini naknade za registraciju privrednih subjekata, stvarnih vlasnika i stečajne mase u CRPS;
  - pravilnik o bližem sadržaju identifikacionog broja i šifrnika;
  - odluku o osnivanju i statut;
  - odluku o izmjeni statuta;
  - imenovanja, prestanak obavljanja funkcije i promjene podataka o licima u privrednom i drugom subjektu;
  - podatak o državljanstvu osnivača (ortaka u ortačkom društvu, komplementara i komanditora u komanditnom društvu, članova u društvu sa ograničenom odgovornošću i akcionara u akcionarskom društvu);
  - promjene sjedišta privrednog i drugog subjekta;
  - da li je ovlaštenje za zastupanje pojedinačno ili kolektivno;
  - da li je ovlaštenje za zastupanje ograničeno ili neograničeno;

- iznos upisanog osnovnog kapitala;
- finansijski iskaz za svaku finansijsku godinu;
- započinjanje i okončanje postupka likvidacije ili stečaja privrednog i drugog subjekta;
- sudsku odluku kojom je utvrđena ništavost osnivačkog akta privrednog i drugog subjekta;
- imenovanja likvidatora odnosno stečajnog upravnika podatke o njima i njihovih ovlaštenja, osim ako ta ovlaštenja izričito i isključivo proizlaze iz zakona ili statuta privrednog, i drugog subjekta;
- uslovi za člana upravnog odbora, nadzornog odbora, odbora direktora;
- zabilježbe;
- druge podatke od značaja za postupak registracije.

Pristup dokumentima i podacima upisanim u CRPS

Član 40

- (1) Nadležni organ za registraciju će na zahtjev podnosioca izdati elektronske ili štampane kopije dokumenata i podataka iz člana 39 ovog zakona, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (2) Zahtjev iz prethodnog stava ovog člana može biti podnjet u elektronskom ili štampanom obliku.
- (3) Nadležni organ za registraciju nije dužan izdati elektronske kopije dokumenata i podataka iz člana 39, ako su isti dostavljeni prije 1. januara 2012. godine.

Zabilježba

Član 41

- (1) U CRPS se unose zabilježbe koje se odnose na podatke koji se registruju.
- (2) Upis i objavljivanje zabilježbe vrši se na osnovu zahtjeva ili po službenoj dužnosti, u roku od tri radna dana od dana dostavljanja zahtjeva ili saznanja.
- (3) Nadležni organ za registraciju dužan je da nakon upisa zabilježbe u CRPS, podatke objavi na internet stranici CRPS-a i učini ih dostupnim kroz izvod.
- (4) Ako nadležni organ za registraciju, odlučujući o zahtjevu za upis zabilježbe, utvrdi da nijesu ispunjeni uslovi za upis, donosi rješenje kojim se zahtjev odbija kao neosnovan.

IV NAKNADE ZA REGISTRACIJU

Obaveza plaćanja naknade

Član 42

- (1) Za postupak registracije, objavljivanje, rezervacije naziva, uvid i kopiranje spisa, zabilježbe, izdavanje potvrda i izvoda, evidanciju ostavke, postupanje po zahtjevu i slično, plaća se naknada nadležnom organu za registraciju.
- (2) Obaveza plaćanja naknade iz stava 1 ovog člana nastaje danom podnošenja registracione prijave, odnosno danom podnošenja zahtjeva.
- (3) Kriterijume za određivanje naknade i visinu naknade iz stava 1 ovog člana propisuje nadležno ministarstvo.
- (4) Sredstva od naknada iz stava 1 ovog člana prihod su Budžeta Crne Gore.

V NADZOR

Član 43

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši nadležni organ.

VI KAZNENE ODREDBE

Novčane kazne

Član 44

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se privredni ili drugi subjekat ako:
  - 1) organu nadležnom za registraciju dostavi neblagovremenu registracionu prijavu (član 31 stav 2);
  - 2) ne izvrši usklađivanje organizacije i registraciju promjena u roku propisanom ovim zakonom (član 44).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 kazniće se odgovorno lice u privrednom ili drugom subjektu, novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Obaveza usklađivanja organizacije

Član 45

- (1) Privredni subjekti koji se registruju u CRPS, dužni su da usklade organizaciju i izvrše registraciju promjena shodno odredbama zakona kojim se uređuju privredna društva.
- (2) Drugi subjekti koji se registruju u CRPS, dužni su da usklade organizaciju i izvrše registraciju promjena u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Komore koje nijesu registrovane u CRPS i do donošenja ovog zakona nijesu imale obavezu registracije, dužne su u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona da izvrše registraciju, izuzev Privredne komore Crne Gore.

Donošenje podzakonskih akata

Član 46

- (1) Podzakonska akta iz člana 14, st. 4, člana 23, st. 3 i člana 42, st. 3 ovog zakona donijeće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o privrednim društvima ("Službeni list Crne Gore", br. 065/20 i 146/21).

**Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Primjena odredaba

Član 47

Odredbe člana 15 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 48

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu" Crne Gore.

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O REGISTRACIJI PRIVREDNIH I DRUGIH SUBJEKATA

RADNA VERZIJA

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovim zakonom uređuje se postupak registracije privrednih i drugih subjekata, stvarnih vlasnika i stečajne mase u Centralnom registru privrednih i drugih subjekata (u daljem tekstu: CRPS), sadržaj i način vođenja CRPS, javnost i objavljivanje podataka, kao i druga pitanja od značaja za postupak registracije.

Razlozi za donošenje Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata bi se moglo podijeliti u četiri grupe i to:

- a) podnormiranost oblasti postupka registracije privrednih i drugih subjekata
- b) usaglašavanje sa EU regulativom
- c) kreiranje posebnih pravila registracionog postupka i ažurne i tačne baze podataka u CRPS
- d) unapređenje poslovnog ambijenta kroz stvaranje uslova za brz i jednostavan postupak registracije.

Jedan od ključnih razloga za donošenje ovog zakona jeste podnormiranost u oblasti registracije privrednih i drugih subjekata, što proizvodi dosta nejasnoća u postupanju a onda i različitu i nejedinstvenu praksu kao i suprotna tumačenja. Do sada, registracija je Zakonom o privrednim društvima (u daljem tekstu: ZPD) bila obuhvaćena kroz Dio Deveti – Registracija, koji se sastojao od 6 odredbi. Imajući u vidu kompleksnost i značaj postupka registracije, evidentno je da ova oblast nije dovoljno razrađena ZPD-om, te uprkos činjenici da je novi ZPD usvojen 2020. godine, dio koji se odnosi na registraciju privrednih subjekata se nije značajnije mijenjao. Sa druge strane, postoji niz odredbi kroz ZPD koji se odnose na registraciju u CRPS, s tim što su za neke oblike obavljanja djelatnosti odredbe manje ili više razrađene, dok za druge uopšte nijesu, što je upravo razlog različitog tumačenja i nejednakog postupanja u praksi. Cilj donošenja ovog zakona je da se sva pitanja koja se odnose na registraciju sistematizuju na jedno mjesto i propišu jasna pravila postupka od osnivanja, preko promjena do prestanka privrednog ili drugog subjekta.

Dodatno, veoma je važno napomenuti da se, pored privrednih subjekata koji su prepoznati Zakonom o privrednim društvima (preduzetnik, ortačko društvo, komanditno društvo, društvo sa ograničenom odgovornošću, akcionarsko društvo i dio stranog društva), u CRPS registruju i subjekti koji nijesu prepoznati ZPD-om, a ne mogu se podvesti pod član 3 ovog Zakona („Ovaj zakon primjenjuje se i na privredna društva koja su osnovana u skladu sa posebnim zakonom i drugim propisom”). Tu se prije svega misli na: nevladine organizacije, ustanove, kooperative, zadruge, i sl. Pored toga, određeni subjekti koji se registruju u CRPS ne obavljaju privrednu djelatnost (npr. javna ustanova) a imaju obavezu registracije u CRPS. To znači da za određene subjekte koji se registruju u CRPS ne postoje zakonske odredbe koje razrađuju postupak registracije tih subjekata, a kao što je prethodno navedeno ZPD se ne može primijeniti na njih. Pored odredbi ZPD-a koji se odnose na registraciju, postoji i Pravilnik o postupku registracije, bližoj sadržini i načinu vođenja Centralnog registra privrednih subjekata kojim je propisana dokumentacija koja se dostavlja za registraciju. Ipak, ono što je nedostajalo u pravnom okviru jeste da se “životni ciklus” privrednog ili drugog subjekta, sa aspekta registracije, opiše od početka (osnivanja), tokom trajanja (sve izmjene) do kraja (prestanka). Važno je istaći da je sistematizovanje registracije privrednih i drugih subjekata u jedan zakon racionalno rješenje. Jer, imajući u vidu da se u CRPS pored privrednih upisuju i drugi subjekti ali i stvarni vlasnici i stečajna masa, moglo se pristupiti izradi više propisa ili kreiranju nekoliko registara, što ne bi bilo praktično ni sa aspekta troškova.

Prilikom izrade Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata, ukazala se potreba za usaglašavanjem sa EU regulativom. Konkretno, u ovom slučaju to se odnosi na Direktivu 2019/1151, koja se odnosi na osnivanje privrednih društava putem interneta, upis podružnica u registar i podnošenje dokumenata i informacija putem interneta. Jedan od najvažnijih zahtjeva direktive jeste omogućavanje osnivanja društava putem interneta i obezbjeđivanje što veće transparentnosti podataka i dokumenata koje se registru dostavljaju u postupku osnivanja, izmjene i brisanja. Dakle, važan segment rada i funkcije CRPS-a, a koji je razrađen i direktivama EU su transparentnost, dostupnost, ažurnost i tačnost podataka. Takođe, novina je da shodno odredbama Direktive podaci i dokumenta moraju biti dostupni u registru, odnosno moraju se objavljivati na stranici registra a ne u Službenom listu kako je to do sada bio slučaj. Iako je to standard u drugim zemljama, CRPS do sada na svojoj zvaničnoj internet stranici nije pružao informacije o ukupnom broju privrednih i drugih subjekata, razvrstavao ih na aktivne i neaktivne, obezbjeđivao informacije o statističkim podacima i dodatnim analizama koje se odnose na privredne i druge subjekte koji se registruju u CRPS. Ovim Zakonom je sve navedeno predviđeno.

Cilj je da se CRPS bude registar sa tačnim, ažurnim i javno dostupnim podacima koji će se pristupanjem Crne Gore Evropskoj uniji moći povezati sa drugim registrima i razmjenjivati vjerodostojne podatke i dokumenta. Na taj način, daje se doprinos lakšoj integraciji Crne Gore u unutrašnje tržište Evropske unije, kao i rastu privlačnosti crnogorskog dijela unutrašnjeg tržišta za strane investicije i različite kompanije iz ostalih država članica.

Postupak registracije privrednih i drugih subjekata je kompleksan i u tom smislu je važno propisati jasna pravila ovog postupka (koja se u mnogome razlikuju od upravnog postupka) kako bi se stekla pravna sigurnost a time obezbijedilo jedinstveno postupanje u praksi umjesto da se zbog nepostojanja jasnih pravila postupanje u praksi razlikuje zavisno od tumačenja pojedinaca. Takođe, ono što je suštinski važno za kvalitetnu bazu podataka CRPS-a, a jasno je da bez dobrih registara odnosno vjerodostojnih i ažurnih podataka u njima sistemi ne mogu funkcionisati, jeste uvođenje novih statusa aktivan/neaktivan/nežuran. Kao preduslov funkcionisanja CRPS-a, važno je da baza podataka bude tačna tj. ažurna i potpuna. Važeća regulativa ne daje osnov za „čišćenje“ baze. Prvenstveno, sve zemlje iz regiona koje su imale sličan slučaj kao Crna Gora da u registru postoji veliki broj neaktivnih „ghost“ preduzeća, odradile su proces velikog „čišćenja“ baze, za koju su osnov našli u zakonom definisanim procedurama. Makedonija je taj proces započela 2006. godine, Srbija 2012. godine, i taj proces je podrazumijevao akciju cijele države i besplatnu preregistraciju svih subjekata. Ukratko, firme koje se nisu preregistrovale u zakonskom roku, dobile su status „neaktivan“, registar bi pokrenuo postupak prinudne likvidacije, objavio oglas za povjerenice koji je trajao i do godinu dana, i nakon toga bi se društvo brisalo iz registra. U Sloveniji je osnov za prinudnu likvidaciju i nemogućnost dostavljanja na datu adresu nakon drugog puta, kada se po službenoj dužnosti pokreće postupak. U Sloveniji postupak vodi sud, s tim što Slovenija nije imala veliko „čišćenje“ baze, jer se baza redovno ažurira.

Postupak registracije privrednih subjekata predstavlja jedan od najvažnijih segmenata poslovnog ambijenta i ključnih indikatora za praćenje konkurentnosti zemlje. Jednostavan i brz registracioni postupak utiče na stvaranje povoljnog poslovnog okruženja i dobre investicione klime. Dosadašnji pravni okvir koji je regulisao ovu oblast nije na pravi način reflektovao značaj registracionog postupka. Ovim zakonom takođe postavljeni su svi preduslovi za potpunu elektronsku registraciju privrednih i drugih subjekata koja je propisana kao jedna od strukturnih mjera Programa ekonomskih reformi za 2022-2024. godinu.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U pripremi Zakona korišćena su komparativna iskustva zemalja u regionu, kao i iskustva razvijenih zemalja. Izrada ovog Zakona, s obzirom na predmet regulisanja, podrazumijeva potpuno usklađivanje njegovog teksta sa odredbama sljedećih kompanijskih direktiva iz prava Evropske unije:

- Direktiva 2017/1132/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o određenim aspektima kompanijskog prava, od 14. V 2017. godine.
- Direktiva 2019/1151/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Kao odraz sadržaja i složenosti materije koja je predmet uređenja predmetnog teksta, predlog zakona sadrži sedam poglavlja.

Poglavlje I - OSNOVNE ODREDBE

U poglavlju I. Osnovne odredbe - (čl. 1-22), uređeni su predmet zakona, upotreba rodno osjetljivog jezika, te pojam, defincija CRPS-a, sastavni dio CRPS-a, načela registracije, javnost podataka i uvid u CRPS, objavljivanje registrovanih podataka u CRPS, odgovornost za istovjetnost i vjerodostojnost i tačnost podataka, subjekti registracije, ustanova, javne ustanove, privatne ustanove, registracioni broj, evropski jedinstveni identifikator za privredne subjekte, status privrednih i drugih subjekata u CRPS, ostali statusi privrednih i drugih subjekata u CRPS, dodjeljivanje statusa neaktivan, dodjeljivanje statusa neažuran, ponovno dodjeljivanje statusa aktivan i shodna primjena zakona.

Odredbom člana 1 Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata (u daljem tekstu: Zakon), propisano je da Zakon uređuje postupak registracije privrednih i drugih subjekata, stečajnih masa i stvarnih vlasnika Centralnom registru privrednih i drugih subjekata, (u daljem tekstu: CRPS), sadržaj i način vođenja CRPS, javnost i objavljivanje podataka, kao i druga pitanja od značaja za postupak registracije.

Odredbama člana 2 propisano je da izrazi koji se u Zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Odredbama člana 3 utvrđeni pojmovi koji su od značaja za primjenu Zakona.

Članom 4 utvrđena je definicija CRPS-a, sadržaj CRPS-a kao i organ nadležan za vođenje CRPS-a.

Članom 5 propisano je šta se smatra sastavnim dijelom CRPS-a, odnosno da se se pored baze podataka sastavnim dijelom smatra i zbirka dokumenata koja se sastoji od originalne dokumentacije koja se prilaže uz registracionu prijavu, šta se smatra originalnom

dokumentacijom, kao i obaveza CRPS-a da dokumenta dostavljena u papirnom obliku u najkraćem roku pretvori u elektronski oblik.

Članom 6 utvrđena su načela registracije i to: formalnosti, ažurnosti, javnosti i dostupnosti podataka i dokumenata, pretpostavke tačnosti i savjesnosti i vremenskog redosljeda. Cilj propisivanja načela je da se obezbijedi efikasan i brz registracioni postupak.

Članovima 7 i 8 obuhvaćeni su javnost podataka i uvid u CRPS kao i objavljivanje registrovanih podataka u CRPS. Cilj propisivanja ovih instituta jeste obezbjeđivanje što veće transparentnosti podataka i dokumenata koji se nalaze u CRPS. Tako je propisano da se uvid u registrovane podatke može vršiti u bilo koje vrijeme pristupom internet stranici CRPS-a, dok se uvid u zbirku isprava i kopiranje spisa predmeta može vršiti svakog radnog dana, u toku radnog vremena u prostorijama CRPS-a, na osnovu pisanog zahtjeva i uz naknadu.

Novinu predstavlja uvođenje obaveze objavlivanja velikog obima podataka na zvaničnoj internet stranici CRPS-a kao i odredba da registracija proizvodi pravno dejstvo prema trećim licima danom objavljivanja na zvaničnoj internet stranici CRPS-a. Potrebno je istaći da je jedan od zahtjeva Direktive 2019/1151 o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava da države članice osiguravaju da se objavljivanje dokumenata i informacija iz člana 14 Direktive sprovodi tako što ih čine javno dostupnim u registru. Dodatno, navedenom Direktivom je propisano da u slučaju bilo kakvih odstupanja navedenih u članu 16 Direktive, prednost treba dati dokumentima i informacijama koji su dostupni u registru.

Članom 9 propisana je odgovornost nadležnog organa za registraciju za istovjetnost podataka koji su upisani u CRPS sa podacima iz registracione prijave, koji su mu dostavljeni od strane podnosioca registracione prijave. S druge strane, podnosilac registracione prijave odgovoran je za vjerodostojnost i tačnost podataka i dokumenata koje dostavlja nadležnom organu za registraciju i propisana je njegova obaveza da potpiše da je krivično i materijalno odgovoran za vjerodostojnost dostavljenih podataka i dokumenata. Dakle, važno je razdvojiti odgovornost zaposlenih u registru, odnosno ograničiti je do nivoa odgovornosti za istovjetnost dok će podnosilac registracione prijave biti odgovoran za istinost tj. vjerodostojnost i tačnost podataka i dokumenata koji se podnose nadležnom organu za registraciju.

Članom 10 definisano je ko se, u skladu sa Zakonom, smatra subjektom registracije. U tom smislu, subjekti registracije su:

- 3) privredna društva, preduzetnik i dio stranog društva, koji se u daljem tekstu zakona vode pod zajedničkim nazivom - privredni subjekti. Prethodno je iz razloga da bi se pojam privrednih subjekata uskladio sa Zakonom o privrednim društvima, odnosno pod privrednim subjektima

su ovim zakonom obuhvaćeni oni subjekti koji obavljaju privrednu djelatnost shodno Zakonu o privrednim društvima.

- 4) drugi pravni subjekti koji, shodno posebnim propisima, imaju obavezu registracije u CRPS (ustanove, zadruge, kooperative, komore, itd.). Imajući u vidu da se veliki broj subjekata koji nijesu obuhvaćeni Zakonom o privrednim društvima registruju u CRPS, shodno posebnim propisima, stvorila se potreba da se i ti subjekti prepoznaju ovim Zakonom. Imajući u vidu da neki od subjekata ne obavljaju privrednu djelatnost, to su oni obuhvaćeni nazivom „drugi subjekti“. Dodatno, ovdje su navedeni oni subjekti na koje se ne može primijeniti član 3 Zakona o privrednim društvima.
- 5) Pored privrednih i drugih subjekata, posebnim propisima je definisana obaveza registracije u CRPS stvarnih vlasnika i stečajne mase.

Članom 11-13 propisano je da se u CRPS registruju ustanove. Stavom 2 ovog člana razvrstane su ustanove u zavisnosti od djelatnosti koju obavljaju. Članom 12 data je definicija javne ustanove, dok je članom 13 data definicija privatne ustanove.

Članom 14 propisano je da svaki privredni ili drugi subjekat prilikom registracije osnivanja u CRPS dobija registarski broj, šta sadrži registarski broj, kao i obavezu da se prilikom svake registracije privrednom i drugom subjektu dodjeljuje i broj promjene. Dodatno, propisano je da će bliži sadržaj identifikacionog broja i način vođenja šifrnika, propisati nadležno ministarstvo.

Član 15 utvrđuje da privredni subjekti pored registarskog broja moraju sadržati i evropski jedinstveni identifikator („EUID“) koji će biti zajednički za sve privredne subjekte registrovane u Crnoj Gori. Cilj dodjeljivanja EUID-a je da bi se preko sistema interkonekcije registara privrednih subjekata nesporno moglo ustanoviti da su ti privredni subjekti registrovani u Crnoj Gori.

Članom 16-20 propisuje se obaveza dodjeljivanja statusa privrednim i drugim subjektima. Status privrednih i drugih subjekata se po prvi put uvodi a cilj dodjeljivanja statusa u slučaju neispunjavanja zakonskih obveza je prije svega da, svako zainteresovano lice uvidom u bazu može imati informaciju da društvo ne posluje redovno/aktivno s jedne strane, a sa druge strane CRPS-u bi ovo bio dobar osnov za „čišćenje baze“. Dodatno, Direktiva 2019/1151 Evropskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava predviđa da bi podaci o statusu društava trebalo biti besplatno dostupni u registru.

Članom 16 propisano je da se prilikom registracije osnivanja privrednim i drugim subjektima dodjeljuje status aktivan kao i da je taj status javan. Dodatno, članom 16 je propisano da se privrednim i drugim subjektima može dodijeliti i drugi status, koji je razrađen članom 17.

Članom 17 propisano je da se pored statusa aktivan mogu dodijeliti i drugi statusi i to:

- 1) u stečaju, sa naznakom vrste stečaja;
- 2) u likvidaciji, sa naznakom vrste likvidacije;
- 3) neaktivan, sa naznakom razloga dodjele statusa;
- 4) neažuran, sa naznakom razloga dodjele statusa;
- 5) obrisano, sa naznakom koji postupak je sproveden.

Članom 18 propisano je da se status neaktivan privrednim i drugim subjektima dodjeljuje po službenoj dužnosti kada, po isteku kalendarske godine u kojoj je bio dužan da dostavi godišnji finansijski izvještaj, isti ne dostavi nadležnom organu. Takođe je propisana obaveza nadležnog organa da objavi spisak neaktivnih privrednih i drugih subjekata zaključno sa 31. januarom na zvaničnoj internet stranici CRPS-a.

Članom 19 propisano je da se status neažuran privrednim i drugim subjektima dodjeljuje po službenoj dužnosti, ako ne dostavi u roku od 30 dana, od isteka zakonom propisanog roka, izmjenu podatka, koje je bio dužan dostaviti radi njegove registracije u CRPS. Takođe je propisana obaveza nadležnog organa da objavi spisak neažurnih privrednih i drugih subjekata zaključno sa 30. septembrom na zvaničnoj internet stranici CRPS-a.

Član 20 propisuje da se status aktivan ponovo može dodijeliti privrednom i drugom subjektu sa statusom neaktivan ili neažuran, ako ispuni obavezu propisanu u članu 18 i 19 ovog zakona i o tome obavijesti nadležni organ za registraciju, u roku od 3 radna dana.

Član 21 utvrđuje da se na pitanja koja se odnose na postupak registracije, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primjenjuje zakon kojim se uređuje upravni postupak.

U poglavlju II. Postupak registracije (član 22-38) uređeni su: pokretanje postupka, registraciona prijava, pokretanje postupka podnošenjem registracione prijave, potvrda o prijemu registracione prijave, podnosilac registracione prijave za privredne subjekte, podnosilac registracione prijave za druge subjekte, podnosilac registracione prijave za registraciju stvarnih vlasnika, podnosilac registracione prijave za registraciju stečajne mase, ispitivanje uslova za postupanje po registracionoj prijavi, donošenje, sadržaj i dostavljanje rješenja o registraciji, rješenje o odbijanju registracije, registracija rezervacije naziva, obustava postupka, povraćaj u pređašnje stanje, prethodno odobrenje, ispravka podatka u CRPS, žalba na rješenje.

Članom 22 propisano je da se postupak registracije u CRPS za privredne i druge subjekte pokreće podnošenjem registracione prijave elektronski, neposredno, putem pošte ili po službenoj dužnosti.

Članom 23 odnosi se na registracionu prijavu. Kako je propisano stavom 1 ista se može podnijeti elektronski ili u štampanom obliku. Stavom 2 je utvrđeno da pored obrasca za unos podataka,

registraciona prijava sadrži i uputstvo za korišćenje. Stav 3 definiše da bliži sadržaj registracione prijave propisuje nadležno ministarstvo i čini sastavni dio podzakonskog akta kojim se utvrđuje dokumentacija potrebna za registraciju privrednih i drugih subjekata, stečajne mase i stvarnih vlasnika.

Članom 24 propisano je da se pored registracione prijave dostavlja i propisana dokumentaciju u originalu, ovjerenom prepisu ili u ovjerenj kopiji, koja ukoliko se podnosi elektronskim putem smatra se potpisanom ukoliko je potpisana od strane ovlašćenog lica. Takođe, novinu predstavlja odredba da se za akta Vlade Crne Gore umjesto original dokumentacije može dostaviti objava iz „Službenog lista“ Crne Gore.

Stavom 3 propisano je da podnosilac registracione prijave može dopuniti prijavu i prateću dokumentaciju do donošenja rješenja o registraciji ili o odbijanju registracije. Dodatno, propisano je da kada se registraciona prijava podnosi u elektronskoj formi, elektronski potpis ima istovjetan značaj i zamjenjuje ovjeru potpisa na papirnim dokumentima, dok kada se registraciona prijava podnosi putem pošte, kao datum i vrijeme podnošenja prijave uzimaju se datum i vrijeme prijema prijave u nadležni organ za registraciju. Važno je istaći da se ovo pravilo razlikuje od uobičajenog pravila da se dan predaje na poštu smatra danom predaje nadležnom organu iz razloga veoma kratkog roka za postupanje po registracionoj prijavi (tri radna dana) ali i činjenici da rok teče od dana podnošenja registracione prijave, što bi u najvećem broju slučajeva u praksi rezultiralo propuštanjem rokova od strane CRPS-a, imajući u vidu praznike, neradne dane, vrijeme potrebno da dostavu od strane Pošte.

Član 25 utvrđuje da nadležni organ za registraciju, nakon prijema registracione prijave, izdaje potvrdu o prijemu registracione prijave sa spiskom predate dokumentacije.

Članom 26 i 27, 28 i 29 propisano je ko se smatra licem ovlašćenim za podnošenje registracione prijave za privredne, odnosno druge subjekte, stvarne vlasnike i stečajnu masu u zavisnosti od obavljanja djelatnosti ili statusa privrednog subjekta, kao što su stečaj i likvidacija. Dodatno, propisano je da podnosilac registracione prijave za privredne, odnosno druge subjekte može ovlastiti drugo fizičko lice da registracionu prijavu dostavi organu nadležnom za registraciju i to lice odgovara podnosiocu registracione prijave za eventualnu štetu.

Članom 30 utvrđena je obaveza nadležnog organa da ispita ispunjenost uslova za postupanje po registracionoj prijavi. Uslovi koji moraju biti ispunjeni su sadržani u tački 1-8 ovog člana.

Članom 31 propisano je donošenje, sadržaj i dostavljanje rješenja, kao i rokovi. Takođe, propisano je da će nadležni organ za registraciju izvršiti registraciju u roku od tri radna dan kao i mogućnost da postupi i po neblagovremenoj registracionoj prijavi, uz obavezu podnošenja prekršajne prijave nadležnom organu, u roku od 7 dana od dana registracije. U stavu 4 propisano je da se rješenjem

o registraciji određuje i poreski identifikacioni broj i carinski broj obveznika carine, u skladu sa zakonom.

Član 32 utvrđuje da će ukoliko nijesu ispunjeni uslovi za registraciju, nadležni organ donijeti rješenje o odbijanju registracije, u roku od tri radna dana od dana podnošenja prijave.

Članom 33 propisano je da će nadležni organ za registraciju rezervisati naziv za isključivu upotrebu podnosioca prijave i to na period od 60 dana koji se ne može produžiti, a nakon isteka tog perioda će se smatrati da je naziv slobodan.

Članom 34 propisano je da podnosilac registracione prijave može odustati od registracionog postupka do donošenja rješenja o registraciji, te da je o tome dužan da podnese zahtjev za obustavu postupka a o čemu nadležni organ za registraciju donosi rješenje.

Članom 35 propisano je da u postupku registracije, za slučaj propuštanja rokova utvrđenih ovim zakonom, stranka ne može podnijeti predlog za povraćaj u pređašnje stanje. Ovo pravilo je uspostavljeno zbog specifičnosti registracionog postupka i kratkih rokova za odlučivanje.

Članom 36 propisano je da se posebnim zakonom može usloviti registracija u CRPS izdavanjem prethodnog odobrenja, saglasnosti ili drugog akta nadležnog organa. Dodatno, propisana je obaveza nadležnog organa iz stava 1 ovog člana da po službenoj dužnosti, u roku od 7 dana od dana izdavanja odobrenja, saglasnosti ili drugog akta isto dostavi nadležnom organu za registraciju.

Član 37 uređuje da se može vršiti ispravka podataka tehničkog karaktera, u CRPS, te se utvrđuje šta se smatra pod ispravkom koja je tehničkog karaktera. Dodatno, utvrđuje se rok od tri radna dana u kojem je potrebno izvršiti ispravku, bilo da je podniet zahtjev ili organ postupa po službenoj dužnosti. Takođe, propisan je rok i način dostave rješenja o ispravci podatka.

Članom 38 propisano je da se protiv rješenja nadležnog organa za registraciju, može izjaviti žalba nadležnom ministarstvu, u roku od 15 dana od dana objavljivanja rješenja na zvaničnoj internet stranici CRPS-a, te da žalba ne odlaže izvršenje rješenja. Dodatno, propisana je i upućujuća norma, odnosno da se postupak po žalbi sprovodi u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje upravni postupak.

U poglavlju III. Podaci iz CRPS-a (39-42) uređeni su: podaci i dokumenta koja se upisuju i objavljuju na zvaničnoj internet stranici CRPS-a, pristup dokumentima i podacima upisanim u CRPS i zabilježba.

Članom 39 propisano je koji se podaci i dokumenta upisuju i objavljuju na zvaničnoj internet stranici CRPS-a. Važno je napomenuti da je jedan od glavnih zathjeva Direktive 2019/1151

povećanje transparentnosti odnosno dostupnosti podataka koji se objavljuju u registru. Dodatno, Direktivom se taksativno navodi šta od podataka odnosno dokumenata mora biti javno dostupno u registru. U skladu sa tim je i formulisan i član 39. konkretno, propisano je da se pored podataka iz registracione prijave u CRPS upisuju i objavljuju i: - registraciona prijava (na crnogorskom i engleskom jeziku); pravila o osnivanju privrednih društava; Pravilnik o bližem sadržaju registracione prijave i dokumentaciji potrebnoj za registraciju privrednih i drugih subjekata, stvarnih vlasnika i stečajne mase u CRPS; pravilnik kojim se uređuje kriterijumi i visina naknade za registraciju privrednih subjekata, stvarnih vlasnika i stečajne mase u CRPS; pravilnik kojim se uređuje bliži sadržaj identifikacionog broj i šifrnika; odluka o osnivanju i statut; odluke o izmjeni statuta; imenovanja, prestanak obavljanja funkcije i promjene podataka o licima u privrednom i drugom subjektu; podatak o državljanstvu osnivača, promjene sjedišta privrednog i drugog subjekta; da li je ovlaštenje za zastupanje pojedinačno ili kolektivno; da li je ovlašćenje za zastupanje ograničeno ili neograničeno; iznos upisanog osnovnog kapitala; finansijski iskazi za svaku finansijsku godinu; započinjanje i okončanje postupka likvidacije ili stečaja privrednog ili drugog subjekta; sudsku odluku kojom je utvrđena ništavost osnivačkog akta privrednog ili drugog subjekta; imenovanja likvidatora odnosno stečajnog upravnika podatke o njima i njihovih ovlašćenja, osim ako ta ovlašćenja izričito i isključivo proizlaze iz zakona ili statuta privrednog, ili drugog subjekta; uslovi za člana upravnog odbora, nadzornog odbora, odbora direktora; zabilježbe i druge podatke od značaja za postupak registracije.

Član 40 uređuje pristup dokumentima i podacima upisanim u CRPS. Kako je propisano, nadležni organ za registraciju će po zahtjevu podnosioca, koji može biti u elektronskom ili papirnom obliku izdati elektronske ili štampane kopije dokumenata i podataka iz člana 39 ovog zakona, osim ako su isti dostavljeni prije 1. januara 2012. godine. Ovaj član je uveden radi usklađivanja sa Direktivom 2019/1151 a ima za cilj povećanje transparentnosti i dostupnosti podataka i dokumenata iz registra.

Članom 41 propisano je da se upis i objavljivanje zabilježbe vrši na osnovu prijave ili po službenoj dužnosti, u roku od tri radna dana od dana dostavljanja prijave ili saznanja, te da je nadležni organ za registraciju dužan je da nakon upisa zabilježbe u CRPS, podatke objavi na zvaničnoj internet stranici CRPS-a i učini ih dostupnim kroz izvod ili donese rješenje o odbijanju ako zahtjev smatra neosnovanim.

U poglavlju IV Naknade za registraciju (član 42) uređuje se obaveza plaćanje naknada za postupak registracije, objavljivanje, rezervacije naziva, uvid i kopiranje spisa, zabilježbe, izdavanje potvrda i izvoda, evidenciju ostavke, postupanje po zahtjevu i slično. Obaveza plaćanja naknade nastaje danom podnošenja registracione prijave, odnosno danom podnošenja zahtjeva. Dodatno, utvrđeno je da će kriterijume za određivanje naknade i visinu naknade propisati nadležno ministarstvo kao i da sredstva od naknada čine prihod Budžeta Crne Gore.

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

U poglavlju V Nadzor (član 43) utvrđeno je da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši nadležni organ.

U poglavlju VI Kaznene odredbe (član 44) propisane su kazne u iznosu od 500 eura do 20.000 eura za privredni ili drugi subjekat izuzev preduzetnika. Za odgovorno lice u privrednom ili drugom subjektu, izuzev preduzetnika propisana je novčana kazna od 30 eura do 2.000 eura. Za preduzetnika propisana je novčana kazna od 150 eura do 6.000 eura.

U poglavlju VII Prelazne i završne odredbe uređena su pitanja usklađivanja organizacije (član 45) i donošenje podzakonskih akata (član 46). Kad je riječ o završnim odredbama, uređeno je pitanje primjena odredbi i stupanje na snagu zakona i pojedinih posebnih odredbi (članovi 47 i 48).

RADNA VERZIJA

PRAVILNIK O BLIŽEM SADRŽAJU REGISTRACIONE PRIJAVE I DOKUMENTACIJI POTREBNOJ ZA REGISTRACIJU PRIVREDNIH I DRUGIH SUBJEKATA, STVARNIH VLASNIKA I STEČAJNE MASE U CENTRALNOM REGISTRU PRIVREDNIH I DRUGIH SUBJEKATA

Na osnovu člana 23 stav 3 Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata (Sl. list _____), Ministarstvo _____ donijelo je

PRAVILNIK O BLIŽEM SADRŽAJU REGISTRACIONE PRIJAVE I DOKUMENTACIJI POTREBNOJ ZA REGISTRACIJU PRIVREDNIH I DRUGIH SUBJEKATA, STVARNIH VLASNIKA I STEČAJNE MASE U CENTRALNOM REGISTRU PRIVREDNIH I DRUGIH SUBJEKATA

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se dokumentacija potrebna za registraciju u Centralnom registru privrednih i drugih subjekata (u daljem tekstu: CRPS).

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

PREDUZETNIK

Registracija preduzetnika

Član 3

- (1) Preduzetnik se registruje u CRPS-u na osnovu registracione prijave.
- (2) Registraciona prijava sadrži: podatke o nazivu, sjedištu i pretežnoj djelatnosti preduzetnika, ime preduzetnika i poslovođe ako je imenovan, datum i mjesto njihovog rođenja, jedinstveni matični broj, adresu za prijem elektronske pošte, prebivalište, odnosno boravište i druge podatke od značaja za obavještanje učesnika u pravnom prometu.
- (3) Prilikom registracije promjene podataka ili prestanka obavljanja djelatnosti preduzetnika, podnosi se ista dokumentacija potrebna za registraciju osnivanja preduzetnika.

Registracija poslovođe

Član 4

Prilikom registracije poslovođe u CRPS, uz registracionu prijavu podnosi se ugovor o radu između preduzetnika i poslovođe.

Registracija promjene oblika iz preduzetnika u privredno društvo

Član 5

Prilikom registracije promjene oblika iz preduzetnika u privredno društvo, nadležnom organu za registraciju se, uz registracionu prijavu, dostavlja i dokumentacija propisana za registraciju osnivanja oblika privrednog društva u koji se preduzetnik želi registrovati.

ORTAČKO DRUŠTVO

Registracija osnivanja ortačkog društva

Član 6

Ortačko društvo se registruje u CRPS na osnovu registracione prijave uz koju se podnosi i:

- 1) ugovor o osnivanju ortačkog društva, ovjeren u skladu sa zakonom;
- 2) dokaz o identitetu svakog osnivača, koji ne mora biti ovjeren;
- 3) imena zastupnika društva, kao i njihove potpisane izjave da su saglasni sa imenovanjem;
- 4) adresa za prijem elektronske pošte;
- 5) adresa za prijem pošte, ako postoji;
- 6) odluka o imenovanju lica ovlašćenih za zastupanje;
- 7) dokaz o uplati osnivačkog kapitala.

Registracija promjene podataka kod ortačkog društva

Član 7

Prilikom registracije promjene podataka uz registracionu prijavu podnose se i:

- 1) odgovarajuće odluke ili obavještenja u zavisnosti od podatka na koji se odnosi promjena;
- 2) aneks ugovora o ortakluku/ugovor o prenosu udjela, ukoliko promjena zahtijeva isti;
- 3) rješenje o sprovedenom ostavinskom postupku u slučaju smrti, ako nasljednik hoće da stupi na njegovo mjesto.

Registracija brisanja ortačkog društva

Član 8

- (1) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - 1) sporazum o prestanku ortačkog društva, ovjeren u skladu sa zakonom ili
  - 2) sudska odluka na osnovu koje prestaje ortačko društvo.
- (2) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, u slučaju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije, uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - 1) odluka o pokretanju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije;
  - 2) izjave svih ortaka da neograničeno solidarno odgovaraju za obaveze društva, ovjerene u skladu sa zakonom.
- (3) Prilikom registracije otpočinjanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i:
  - 1) odluka o imenovanju likvidatora;
  - 2) odluka o dobrovoljnoj likvidaciji društva;
  - 3) izjava likvidatora da je saglasan sa imenovanjem.
- (4) Prilikom registracije okončanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i konačan izvještaj likvidatora.
- (5) Prilikom registracije otvaranja stečajnog postupka i sudske likvidacije, uz registracionu prijavu, podnosi se i rješenje o otvaranju stečajnog postupka, odnosno rješenje o pokretanju sudske likvidacije.
- (6) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, nakon sprovedenog stečajnog postupka, odnosno postupka sudske likvidacije, uz registracionu prijavu podnosi se i pravosnažno rješenje o zaključenju stečajnog postupka, odnosno pravosnažno rješenje o okonačnju postupka sudske likvidacije.

KOMANDITNO DRUŠTVO

Registracija osnivanja komanditnog društva

Član 9

Komanditno društvo se registruje u CRPS na osnovu registracione prijave uz koju se podnosi i:

- 1) ugovor o osnivanju komanditnog društva, ovjeren u skladu sa zakonom;
- 2) dokaz o identitetu svakog osnivača, koji ne mora biti ovjeren;
- 3) potvrda o unosu uloga u društvo, za svakog komanditora pojedinačno;
- 4) procjena ovlašćenog procjenjivača u pogledu vrijednosti nenovčanih uloga komanditora;
- 5) imena zastupnika društva, kao i njihove potpisane izjave da su saglasni sa imenovanjem;
- 6) adresa za prijem elektronske pošte;
- 7) adresa za prijem pošte, ako postoji.

Registracija promjene podataka kod komanditnog društva

Član 10

Prilikom registracije promjene podataka uz registracionu prijavu podnosi se i odluka o promjeni podataka ili odgovarajuća obavještenja u zavisnosti od podatka na koji se odnosi promjena.

Registracija brisanja komanditnog društva

Član 11

- (1) Prilikom registracije brisanja iz CRPS uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - 1) sporazum o prestanku komanditnog društva, ovjeren u skladu sa zakonom ili
  - 2) sudska odluka na osnovu koje prestaje komanditno društvo.
- (2) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, u slučaju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - 1) odluka o pokretanju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije;
  - 2) izjave svih komplementara da neograničeno solidarno odgovaraju za obaveze društva, ovjerene u skladu sa zakonom.
- (3) Prilikom registracije otpočinjanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - 1) odluka o imenovanju likvidatora;
  - 2) odluka o dobrovoljnoj likvidaciji društva;
  - 3) izjava likvidatora da je saglasan sa imenovanjem.
- (4) Prilikom registracije okončanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i konačan izvještaj likvidatora.
- (5) Prilikom registracije otvaranja stečajnog postupka i sudske likvidacije, uz registracionu prijavu, podnosi se i rješenje o otvaranju stečajnog postupka, odnosno rješenje o pokretanju sudske likvidacije.
- (6) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, nakon sprovedenog stečajnog postupka, odnosno postupka sudske likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i pravosnažno rješenje o zaključenju stečajnog postupka, odnosno pravosnažno rješenje o okončanju postupka sudske likvidacije.

AKCIONARSKO DRUŠTVO

Registracija osnivanja akcionarskog društva

Član 12

Akcionarsko društvo registruje se u CRPS na osnovu registracione prijave uz koju se podnosi i:

- 1) osnivački akt društva, ovjeren u skladu sa zakonom;
- 2) statut, ovjeren u skladu sa zakonom;
- 3) zapisnik sa skupštine;
- 4) spisak imena članova odbora direktora akcionarskog društva, odnosno nadzornog i upravnog odbora akcionarskog društva, datum i mjesto njihovog rođenja, njihov jedinstveni matični broj, a za strance broj putne isprave ili lične karte za strance, prebivalište, odnosno boravište i ovjerene odluke o njihovom imenovanju;
- 5) podatke o zanimanjima članova odbora direktora, odnosno nadzornog i upravnog odbora, kao i podatke o članstvu u drugim odborima, funkcijama na kojima se nalaze, kao i mjestu registracije tih društava, ukoliko nijesu registrovana u Crnoj Gori;

- 6) ime i adresu revizora, ime i adresu izvršnog direktora i sekretara društva i odluke o imenovanju tih lica;
- 7) ime i adresu članova revizorskog odbora, ako je formiran u društvu u skladu sa propisima iz oblasti revizije, kao i odluke o njihovom imenovanju;
- 8) potpisane izjave o prihvataju imenovanja članova odbora direktora i izvršnog direktora akcionarskog društva, odnosno članova nadzornog i upravnog odbora akcionarskog društva, revizora i sekretara društva;
- 9) rješenje Komisije za tržište kapitala kojim se potvrđuje uspješnost postupka javne emisije kod sukcesivnog osnivanja akcionarskih društava, odnosno rješenje Komisije za tržište kapitala o evidentiranju osnivačke emisije akcija, za društvo koje se simultano osniva;
- 10) potvrda poslovne banke o uplaćenom minimalnom osnivačkom kapitalu za novčani kapital odnosno, izvještaj ovlašćenog procjenjivača u slučaju unošenja nenovčanog kapitala;
- 11) adresa za prijem elektronske pošte;
- 12) adresa za prijem pošte, ako postoji;
- 13) podaci o licima koja su ovlašćena da zastupaju društvo sa obimom ovlašćenja za zastupanje (pojedinačno ili kolektivno).

Registracija promjene podataka kod akcionarskog društva

Član 13

- (1) Prilikom registracije promjene podataka, uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - 1) odluka o promjeni podataka;
  - 2) odluka o promjeni statuta;
  - 3) izmijenjeni statut;
  - 4) zapisnik sa skupštine;
  - 5) odgovarajuća obavještenja u zavisnosti od podatka na koji se promjena odnosi.
- (2) Ako se promjena podataka odnosi na povećanje kapitala, uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - 1) odluka o povećanju kapitala;
  - 2) odluka o promjeni statuta;
  - 3) izmijenjeni statut;
  - 4) rješenje Komisije za tržište kapitala o utvrđivanju uspješnosti emisije akcija;
  - 5) izvještaj iz CKDD o upisanoj promjeni kapitala;
  - 6) potvrda poslovne banke da je osnivač ili lice koje stiče svojstvo osnivača u društvu, uplatilo određeni novčani iznos na ime povećanja kapitala, u slučaju da se promjena odnosi na povećanje novčanog kapitala;
  - 7) izvještaj ovlašćenog procjenitelja, u slučaju da se promjena odnosi na povećanje nenovčanog kapitala.
- (3) Ako se promjena podataka odnosi na smanjenje kapitala, uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - (1) odluka o smanjenju kapitala;
  - (2) odluka o promjeni statuta;
  - (3) izmijenjeni statut;
  - (4) procjena neto imovine društva;
  - (5) rješenje Komisije za tržište kapitala/izvod o umanjenju kapitala;
  - (6) izvještaj iz CKDD o upisanoj promjeni kapitala.

(4) Ako se promjena podataka odnosi na povećanje kapitala na osnovu konverzije potraživanja, taj kapital se smatra nenovačnim kapitalom, uz registracionu prijavu podnosi se i:

- 1) odluka o povećanju kapitala;
- 2) odluka o promjeni statuta;
- 3) izmijenjeni statut;
- 4) izvještaj ovlašćenog procjenitelja;
- 5) rješenje Komisije za tržište kapitala;
- 6) izvještaj iz CKDD o upisanoj promjeni kapitala.

(5) Ako se promjena podataka odnosi na restrukturiranje, uz registracionu prijavu podnosi se i:

- 1) odluka (ugovor) o restrukturiranju, sačinjenu i ovjerenu u skladu sa zakonom;
- 2) odluka o promjeni statuta;
- 3) izmijenjeni statut;
- 4) odluka/e u zavisnosti od podatka na koji se odnosi promjena;
- 5) zahtjevi za brisanje jednog ili više društava ukoliko se radi o restrukturiranju koje se vrši putem spajanja ili pripajanja;
- 6) rješenje Komisije za tržište kapitala;
- 7) izvještaj iz CKDD o upisanoj promjeni kapitala.

Registracija brisanja akcionarskog društva

Član 14

(1) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, u slučaju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i:

- 1) odluka o pokretanju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije;
- 2) izjave svih akcionara da neograničeno solidarno odgovaraju za obaveze društva, ovjerene u skladu sa zakonom;
- 3) rješenje Komisije za tržište kapitala o brisanju iz CKDD;
- 4) izvještaj o brisanju iz CKDD-a;
- 5) izvod iz Centralnog klirinškog depozitarnog društva.

(2) Prilikom registracije otpočinjanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i:

- 1) odluka o imenovanju likvidatora;
- 2) odluka o dobrovoljnoj likvidaciji društva;
- 3) izjava likvidatora da je saglasan sa imenovanjem.

(3) Prilikom registracije okončanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se:

- 1) konačan izvještaj likvidatora;
- 2) rješenje Komisije za tržište kapitala o brisanju iz CKDD;
- 3) izvještaj o brisanju iz CKDD-a.

(4) Prilikom registracije otvaranja stečajnog postupka i sudske likvidacije, uz registracionu prijavu, podnosi se i rješenje o otvaranju stečajnog postupka, odnosno rješenje o pokretanju sudske likvidacije.

(5) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, nakon sprovedenog stečajnog postupka, odnosno postupka sudske likvidacije, uz registracionu prijavu, podnosi se:

- 1) pravosnažno rješenje o zaključenju stečajnog postupka, odnosno pravosnažno rješenje o konačnu postupka sudske likvidacije;
- 2) rješenje Komisije za tržište kapitala o brisanju iz CKDD;
- 3) izvještaj o brisanju iz CKDD-a.

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Registracija osnivanja društva sa ograničenom odgovornošću

Član 15

Društvo sa ograničenom odgovornošću registruje se u CRPS, na osnovu registracione prijave uz koju, se podnosi:

- 1) osnivački akt društva, ovjeren u skladu sa zakonom;
- 2) statut društva;
- 3) spisak sa imenima članova organa upravljanja društva, datum i mjesto rođenja, jedinstveni matični broj, a za strance broj putne isprave ili lične karta za strance, prebivalište, odnosno boravište sa odlukama o imenovanju članova organa upravljanja društva;
- 4) zanimanja članova organa upravljanja koji nijesu zaposleni u društvu, kao i podatke o članstvu u drugim organima upravljanja, funkcijama na kojima se nalaze u Crnoj Gori ili van nje, kao i mjestu registracije tih društava, ukoliko nijesu registrovana u Crnoj Gori;
- 5) ime i adresa revizora i sekretara društva, sa odlukama o njihovom imenovanju, ako su imenovani;
- 6) ime i adresa članova revizorskog odbora, sa odlukama o njihovom imenovanju, ako su imenovani;
- 7) potpisane izjave članova organa upravljanja, odnosno revizora i sekretara društva, o prihvatanju imenovanja, koja ne mora da bude ovjerena;
- 8) adresa za prijem elektronske pošte;
- 9) posebna adresa za prijem pošte, ako postoji;
- 10) odgovarajuće odluke ili obavještenja u zavisnosti od toga koji podatak treba da se registruje;
- 11) dokaz o uplati osnivačkog kapitala, ukoliko se uplaćuje iznos veći od minimalnog iznosa propisanog zakonom.

Registracija promjene podataka kod društva sa ograničenom odgovornošću

Član 16

- (1) Prilikom registracije promjene podataka, uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - 1) odluka ili obavještenje u zavisnosti od promjene koja se registruje;
  - 2) odluka o promjeni statuta;
  - 3) izmijenjeni statut.
- (2) Prilikom registracije promjene podataka, koja se odnosi na prenos udjela, uz registracionu prijavu, podnosi se i:
  - 1) ugovor o prenosu udjela, sa ovjerenim potpisima u skladu sa zakonom;

- 2) odluka o promjeni statuta;
  - 3) izmijenjeni statut ili
  - 4) pravosnažna i izvršna odluka nadležnog suda.
- (3) Prilikom registracije povećanja kapitala, uz registracionu prijavu podnosi se i:
- 1) odluka o povećanju kapitala;
  - 2) potvrda poslovne banke da je osnivač ili lice koje stiče svojstvo osnivača u društvu, uplatilo određeni novčani iznos na ime povećanja kapitala, u slučaju da se promjena odnosi na povećanje novčanog kapitala;
  - 3) izvještaj ovlašćenog procjenitelja, u slučaju da se promjena odnosi na povećanje nenovčanog kapitala;
  - 4) odluka o promjeni statuta;
  - 5) izmijenjeni statut.
- (4) Prilikom registracije smanjenja kapitala, uz registracionu prijavu podnosi se i:
- 1) odluka o smanjenju kapitala;
  - 2) procjenu neto imovine društva;
  - 3) odluka o promjeni statuta;
  - 4) izmijenjeni statut.
- (5) Prilikom registracije povećanja kapitala na osnovu konverzije potraživanja, taj kapital se smatra nenovčanim kapitalom, uz registracionu prijavu, podnosi se i:
- 1) odluka o povećanju kapitala;
  - 2) izvještaj ovlašćenog procjenitelja, ne stariji od 3 mjeseca;
  - 3) odluka o promjeni statuta;
  - 4) izmijenjeni statut.
- (6) Prilikom registracije restrukturiranja društva, uz registracionu prijavu podnosi se i:
- 1) odluka (ugovor) o restrukturiranju, sačinjenu i ovjerenu u skladu sa zakonom;
  - 2) odluka/e koje prate promjenu podataka koja se registruje u postupku restrukturiranja;
  - 3) zahtjevi za brisanje jednog ili više društava ukoliko se radi o restrukturiranju koje se vrši putem spajanja ili pripajanja.
  - 4) odluka o promjeni statuta;
  - 5) izmijenjeni statut.

Registracija brisanja društva sa ograničenom odgovornošću

Član 17

- (1) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, u slučaju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu podnosi se i:
- 1) odluka o pokretanju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije;
  - 2) izjave svih osnivača da neograničeno solidarno odgovaraju za obaveze društva, ovjerene u skladu sa zakonom.
- (2) Prilikom registracije otpočinjanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i:
- 1) odluka o imenovanju likvidatora;
  - 2) odluka o dobrovoljnoj likvidaciji društva;

- 3) izjava likvidatora da je saglasan sa imenovanjem.
- (3) Prilikom registracije okončanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i konačan izvještaj likvidatora.
- (4) Prilikom registracije otvaranja stečajnog postupka i sudske likvidacije, uz registracionu prijavu, podnosi se i rješenje o otvaranju stečajnog postupka, odnosno rješenje o pokretanju sudske likvidacije.
- (5) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, nakon sprovedenog stečajnog postupka, odnosno postupka sudske likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i pravosnažno rješenje o zaključenju stečajnog postupka, odnosno pravosnažno rješenje o okonačnju postupka sudske likvidacije.

PROMJENA OBLIKA ORGANIZOVANJA PRIVREDNIH SUBJEKATA

Registracija promjene oblika

Član 18

Prilikom registracije promjene oblika organizovanja, uz registracionu prijavu podnosi se i:

- 1) odluka o promjeni oblika privrednog subjekta;
- 2) izmijenjeni statut;
- 3) dokumentaciju potrebnu za osnivanje oblika organizovanja u koji se želi promijeniti.

Registracija prekograničnog spajanja društva kapitala

Član 19

- (1) Prilikom registracije prekograničnog spajanja društava kapitala u CRPS, uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - 1) nacrt ugovora o prekograničnom spajanju;
  - 2) izvještaj o prekograničnom spajanju;
  - 3) odluke skupštine društava o prekograničnom spajanju.
- (2) Nakon usvojenog ugovora o prekograničnom spajanju društava kapitala u CRPS, uz registracionu prijavu podnosi se i:
  - 1) usvojeni ugovor o prekograničnom spajanju sačinjen u formi notarskog zapisa;
  - 2) rješenja ili njima ekvivalentne isprave društava o registraciji prekograničnog spajanja, izdatih od strane nadležnih organa, ne starija od 6 mjeseci;
  - 3) izvod ili potvrda nadležnog organa o registrovanim podacima društava koja učestvuju u postupku prekograničnog spajanja.

DIO STRANOG DRUŠTVA

Registracija osnivanja dijela stranog društva

Član 20

(1) Prilikom registracije dijela stranog društva u CRPS, strana društva koja osnivaju djelove svojih društava u Crnoj Gori, dužna su da u roku od 30 dana od dana donošenja osnivačkog akta, uz registracionu prijavu, podnesu i:

- 1) adresu sjedišta dijela stranog društva u Crnoj Gori;
- 2) djelatnost društva;
- 3) naziv i oblik stranog društva i naziv dijela društva, ako je drugačiji od naziva društva;
- 4) ovjerenu kopiju statuta stranog društva i prevod statuta, odnosno osnivačkog akta na crnogorski jezik, ovjeren od strane sudskog tumača, ukoliko donošenje statuta nije obavezno u državi u kojoj je strano društvo registrovano;
- 5) potvrdu o registraciji stranog društva odnosno ovjereni dokument kojim se potvrđuje valjanost registracije društva u matičnoj državi, ne stariju od tri mjeseca od dana izdavanja;
- 6) imena i adrese lica koja su ovlašćena da zastupaju društvo u Crnoj Gori, odnosno organ društva ili članovi tog organa, stalni predstavnici društva za poslovanje dijela stranog društva, kao i ovlašćenja da ta lica zastupaju društvo, pojedinačno ili kolektivno;
- 7) posljednji bilans stanja i bilans uspjeha, odnosno druge finansijske dokumente propisane zakonom zemlje u kojoj je društvo registrovano.

Registracija promjene podataka kod dijela stranog društva

Član 21

Strana društva koja su osnovala svoj dio na teritoriji Crne Gore dužna su da, u roku od 20 dana od dana promjene, uz registracionu prijavu podnesu i:

- 1) odluku o promjeni podataka;
- 2) odgovarajuća obavještenja u zavisnosti od podatka na koji se promjena odnosi;
- 3) potvrdu o registraciji stranog društva, odnosno ovjereni dokument kojim se potvrđuje valjanost registracije društva u matičnoj državi.

Registracija brisanja dijela stranog društva

Član 22

(1) Prilikom registracije brisanja dijela stranog društva uz registracionu prijavu podnosi se i:

- 1) odluka matičnog društva o brisanju/prestanku ili
- 2) obavještenje o likvidaciji društva, imenovanju likvidatora ili podatke o otvaranju stečajnog postupka odnosno drugim postupcima koji se vode protiv društva;
- 3) potvrdu o registraciji stranog društva odnosno ovjereni dokument kojim se potvrđuje valjanost registracije društva u matičnoj državi.

(2) Prilikom registracije otvaranja stečajnog postupka nad matičnim društvom, uz registracionu prijavu podnosi se i rješenje o priznanju strane sudske odluke kojim se otvara stečajni postupak nad matičnim društvom.

(3) Prilikom registracije brisanja dijela stranog društva, nakon sprovedenog stečajnog postupka, uz registracionu prijavu podnosi se i rješenje o priznanju strane sudske odluke kojim se zaključuje stečajni postupak nad matičnim društvom.

DIO PRIVREDNOG DRUŠTVA

Registracija osnivanja dijela privrednog društva

Član 23

Dio privrednog društva se registruje u CRPS, na osnovu registracione prijave uz koju se podnosi i odluka o osnivanju dijela privrednog društva.

Registracija promjene podataka kod dijela privrednog društva

Član 24

Prilikom registracije promjene podataka dijela privrednog društva, uz registracionu prijavu podnosi se i odluka ili obavještenje u zavisnosti od promjene podatka koji se registruje.

Registracija brisanja dijela privrednog društva

Član 25

Prilikom registracije brisanja iz CRPS-a dijela privrednog društva, uz registracionu prijavu podnosi se i odluka o brisanju dijela privrednog društva.

PROKURA

Registracija prokure

Član 26

Prilikom registracije prokuriste u CRPS, uz registracionu prijavu podnosi se i prokura, sačinjena u formi notarskog zapisa.

Registracije opoziva i otkaza prokure

Član 27

Prilikom registracije opoziva ili otkaza prokure u CRPS, uz registracionu prijavu podnosi se i opoziv ili otkaz prokure, u pisanoj formi.

USTANOVA

Registracija osnivanja ustanove

Član 28

Ustanova se registruje u CRPS, na osnovu registracione prijave uz koju se podnosi i:

- 1) odluka o osnivanju ustanove, ovjerena u skladu sa zakonom;
- 2) rješenje nadležnog organa o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti;
- 3) odluka o imenovanju direktora ustanove;
- 4) statut.

Registracija promjene podataka kod ustanove

Član 29

Prilikom registracije promjene podataka za ustanovu, uz registracionu prijavu podnosi se i:

- 1) ugovor o promjeni osnivača (prenosu, podjeli, poklonu udjela) ovjeren u skladu sa zakonom;
- 2) statut;
- 3) u slučaju promjene ili proširenja djelatnosti, rješenje nadležnog organa o ispunjenosti uslova za obavljanje te djelatnosti;
- 3) u slučaju promjene nekog drugog podatka, odgovarajuća odluka o promjeni podataka.

Registracija brisanja ustanove

Član 30

(1) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, u slučaju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i:

- 1) odluka o pokretanju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije;
- 2) izjave svih osnivača da neograničeno solidarno odgovaraju za obaveze ustanove, ovjerene u skladu sa zakonom.

(2) Prilikom registracije otpočinjanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu podnosi se i:

- 1) odluka o imenovanju likvidatora;
- 2) odluka o dobrovoljnoj likvidaciji ustanove;
- 3) izjava likvidatora da je saglasan sa imenovanjem.

(3) Prilikom registracije okončanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i konačan izvještaj likvidatora.

(4) Prilikom registracije otvaranja stečajnog postupka i sudske likvidacije, uz registracionu prijavu, podnosi se i rješenje o otvaranju stečajnog postupka, odnosno rješenje o pokretanju sudske likvidacije.

(5) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, nakon sprovedenog stečajnog postupka, odnosno postupka sudske likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i pravosnažno rješenje o zaključenju stečajnog postupka, odnosno pravosnažno rješenje o okonačnju postupka sudske likvidacije.

ZADRUGA

Registracija osnivanja zadruge

Član 31

Zadruga se registruje u CRPS, na osnovu registracione prijave uz koju se podnosi:

- 1) ugovor o osnivanju, ovjeren u skladu sa zakonom;
- 2) zadružna pravila;
- 3) zapisnik sa osnivačke skupštine;
- 4) dokaz o uplati ili unošenju osnivačkog uloga u skladu sa ugovorom o osnivanju;
- 5) spisak sa imenima članova upravnog odbora, datum i mjesto rođenja i njihov matični broj, a za strance broj putne isprave ili lične karte za strance; prebivalište, odnosno boravište članova upravnog odbora;
- 6) odgovarajući dokaz iz kojeg se može utvrditi državljanstvo članova upravnog odbora;
- 7) zanimanje članova upravnog odbora;
- 8) podaci o članstvu u odborima privrednih društava, funkcijama na kojima se nalaze u Crnoj Gori ili van nje, kao i mjesto registracije tih društava;
- 9) ime i adresa direktora zadruge;
- 10) naziv i mjesto sjedišta uprave stambene zadruge, odnosno adresa na koju se šalju zvanični dopisi;
- 11) potpisane izjave članova upravnog odbora, nadzornog odbora i direktora da prihvataju imenovanje, koje ne moraju biti ovjerene.

Registracija promjene podataka kod zadruge

Član 32

(1) Prilikom registracije promjene podataka u CRPS za zadrugu, uz registracionu prijavu podnosi se i:

- 1) odgovarajuća odluka ili obavještenje, u zavisnosti od promjene;
- 2) zadružna pravila;
- 3) zapisnik sa skupštine.

(2) Prilikom restrukturiranja zadruge, uz registracionu prijavu podnosi se i nacrt odluke o restrukturiranju radi objavljivanja.

(3) Nakon zaključivanja ugovora o restrukturiranju, odnosno donošenja odluke o restrukturiranju, uz registracionu prijavu podnosi se i:

- 1) odluka (ugovor) o restrukturiranju, sačinjena i ovjerena u skladu sa zakonom;
- 2) odgovarajuće odluke;
- 3) zadružna pravila;
- 4) zahtjevi za brisanje jedne ili više zadruge ukoliko se radi o restrukturiranju koje se vrši putem spajanja ili pripajanja.

Registracija brisanja zadruge

Član 33

1) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, u slučaju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu podnosi se i:

1) odluka o pokretanju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije;

2) izjave svih zadrugara da neograničeno solidarno odgovaraju za obaveze zadruge, ovjerene u skladu sa zakonom.

(2) Prilikom registracije otpočinjanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i:

1) odluka o imenovanju likvidatora;

2) odluka o dobrovoljnoj likvidaciji zadruge;

3) izjava likvidatora da je saglasan sa imenovanjem.

(3) Prilikom registracije okončanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i konačan izvještaj likvidatora.

(4) Prilikom registracije otvaranja stečajnog postupka i sudske likvidacije, uz registracionu prijavu, podnosi se i rješenje o otvaranju stečajnog postupka, odnosno rješenje o pokretanju sudske likvidacije.

(5) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, nakon sprovedenog stečajnog postupka, odnosno postupka sudske likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i pravosnažno rješenje o zaključenju stečajnog postupka, odnosno pravosnažno rješenje o okonačnju postupka sudske likvidacije.

KOOPERATIVA

Registracija osnivanja kooperative

Član 34

Kooperativa se registruje u CRPS, na osnovu registracione prijave uz koju se podnosi i:

1) ugovor o osnivanju, ovjeren u skladu sa zakonom;

2) pravila poslovanja kooperative;

3) zapisnik sa osnivačke skupštine, potpisan od strane svih osnivača kooperative;

4) dokaz o izvršenoj uplati ili unošenju osnivačkih uloga, odnosno dijela osnivačkog uloga u skladu sa osnivačkim aktom.

Registracija promjene podataka kod kooperative

Član 35

Prilikom registracije promjene podataka u CRPS za kooperativu, uz registracionu prijavu podnosi se i:

1) odgovarajuća odluka ili obavještenje u zavisnosti od podatka na koji se promjena odnosi;

2) pravila poslovanja kooperative;

3) zapisnik sa skupštine.

Registracija brisanja kooperative

Član 36

1) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, u slučaju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i:

1) odluka o pokretanju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije;

2) izjave svih kooperanata da neograničeno solidarno odgovaraju za obaveze društva, ovjerene u skladu sa zakonom.

(2) Prilikom registracije otpočinjanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i:

1) odluka o imenovanju likvidatora;

2) odluka o dobrovoljnoj likvidaciji društva;

3) izjava likvidatora da je saglasan sa imenovanjem.

(3) Prilikom registracije okončanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i konačan izvještaj likvidatora;

(4) Prilikom registracije otvaranja stečajnog postupka i sudske likvidacije, uz registracionu prijavu, podnosi se i rješenje o otvaranju stečajnog postupka, odnosno rješenje o pokretanju sudske likvidacije.

(5) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, nakon sprovedenog stečajnog postupka, odnosno postupka sudske likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i pravosnažno rješenje o zaključenju stečajnog postupka, odnosno pravosnažno rješenje o okonačnju postupka sudske likvidacije.

KOMORA

Registracija osnivanja komore

Član 37

Komora se registruje u CRPS, na osnovu registracione prijave uz koju se podnosi i:

1) odluka o osnivanju komore, ovjerena u skladu sa zakonom;

2) rješenje/saglasnost nadležnog organa koji vrši nadzor nad radom;

3) odluka o imenovanju predsjednika komore;

4) statut.

Registracija promjene podataka kod komore

Član 38

Prilikom registracije promjene podataka za komoru, uz registracionu prijavu podnosi se i:

1) statut;

2) u slučaju promjene podatka, odgovarajuća odluka ili obavještenje o promjeni tog podatka.

Registracija brisanja komore

Član 39

(1) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, u slučaju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i:

- 1) odluka o pokretanju skraćenog postupka dobrovoljne likvidacije;
- 2) izjava osnivača da neograničeno solidarno odgovaraju za obaveze komore, ovjerene u skladu sa zakonom.

(2) Prilikom registracije otpočinjanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu podnosi se i:

- 1) odluka o imenovanju likvidatora;
- 2) odluka o dobrovoljnoj likvidaciji komore;
- 3) izjava likvidatora da je saglasan sa imenovanjem.

(3) Prilikom registracije okončanja postupka dobrovoljne likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i konačan izvještaj likvidatora.

(4) Prilikom registracije otvaranja stečajnog postupka i sudske likvidacije, uz registracionu prijavu, podnosi se i rješenje o otvaranju stečajnog postupka, odnosno rješenje o pokretanju sudske likvidacije.

(5) Prilikom registracije brisanja iz CRPS, nakon sprovedenog stečajnog postupka, odnosno postupka sudske likvidacije uz registracionu prijavu, podnosi se i pravosnažno rješenje o zaključenju stečajnog postupka, odnosno pravosnažno rješenje o okonačnju postupka sudske likvidacije.

Registracija i prenos rezervisanog naziva

Član 40

(4) Postupak registracije rezervacije naziva pokreće se podnošenjem registracione prijave.

(5) Vlasnik rezervisanog naziva može da prenese rezervaciju naziva na drugo lice.

(6) Prenos rezervisanog naziva registruje se u CRPS, gdje je potrebno dostaviti:

- 1) registracionu prijavu;
- 2) obavještenje o prenosu koje sadrži ime i adresu lica na koga se vrši prenos.

Registracija stvarnih vlasnika

Član 41

U toku su izmjene Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranju terorizma koji su osnov za Pravilnik o načinu vođenja registra stvarnih vlasnika, prikupljanju, unosu i rokovima unosa i ažuriranju podataka koji se vode u registru i načinu pristupa tim podacima. Nakon usvajanja izmjena, biće razmotreno koji djelovi tog Pravilnika treba da budu inkorporirani u ovaj Zakon odnosno u Pravilnik o dokumentaciji za registraciju u CRPS.

Registracija upisa stečajne mase

Član 42

Prilikom registracije upisa stečajne mase, zastupnik stečajne mase, uz registracionu prijavu podnosi:

- 1) odluku suda na osnovu koje se vrši registracija podataka;
- 2) dokaz o upisu u odgovarajući registar, za pravna lica koja nijesu upisana kod nadležnog organa za registraciju;

3) rješenje Privrednog suda o zaključenju stečajnog postupka i imenovanju stečajnog upravnika za zastupnika stečajne mase, ako sud ovo rješenje nije dostavio nadležnom organu za registraciju na objavljivanje.

Registracija promjene podataka o stečajnoj masi

Član 43

U slučaju promjene podataka koji su upisani u Registar stečajne mase, zastupnik stečajne mase je dužan da, u roku od 8 dana od dana nastale promjene, nadležnom organu za registraciju dostavi registracionu prijavu i prateću dokumentaciju na koju se promjena odnosi.

Registracija brisanja podataka o stečajnoj masi

Član 44

U slučaju brisanja iz podataka o stečajnoj masi, zastupnik stečajne mase, uz registracionu prijavu, podnosi:

- (1) rješenje nadležnog suda o zaključenju stečajnog postupka ili
- (2) svojeručno ili elektronski potpisanu izjavu stečajnog upravnika datu pod materijalnom i krivičnom odgovornošću o tačnosti dostavljenih podataka, okončanju svih poslova iz rješenja o zaključenju stečajnog postupka, uključujući i okončanje namirenja povjerilaca u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj, ako se radi o novčanim sredstvima ostvarenim prodajom stečajnog dužnika kao pravnog lica, kao i ostalim sredstvima, imovini i pravima stečajnog dužnika, koja nijesu bila predmet prodaje stečajnog dužnika kao pravnog lica.

Registracija usklađivanja organizacije

Član 45

- (1) Prilikom registracije usklađivanja organizacije, privredni i drugi subjekti koji se registruju u CRPS, uz registracionu prijavu dostavljaju:
  - 1) izjavu o usklađivanju organizacije društva;
  - 2) izmijenjeni statut.
- (2) Ako prilikom usklađivanja organizacije privrednog ili drugog subjekata dolazi do promjene oblika organizovanja, isti su, pored dokumentacije iz stava 1 ovog člana, dužni dostaviti i dokumentaciju propisanu u članu 18 ovog zakona.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja

Član 46

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o postupku registracije, bližoj sadržini i načinu vođenja centralnog registra privrednih subjekata ("Sl. list CG", br. 098/20 i 115/20) i Pravilnik o sadržini, načinu upisa i vođenja Registra stečajnih masa ("Sl. list CG", br. 134/22).

Primjena odredaba

Član 47

Odredbe člana 19 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 48

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO FINANSIJA
NAZIV PROPISA	Nacrt zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata
<p>1. Definisane probleme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? <p>Jedan od ključnih razloga za donošenje ovog zakona jeste podnormiranost u oblasti registracije privrednih i drugih subjekata, što proizvodi dosta nejasnoća u postupanju a onda i različitu i nejedinstvenu praksu kao i suprotna tumačenja. Do sada, registracija je Zakonom o privrednim društvima bila obuhvaćena kroz Dio Deveti – Registracija, koji se sastojao od 6 odredbi. Imajući u vidu kompleksnost i značaj postupka registracije, evidentno je da ova oblast nije dovoljno razrađena ZPD-om, te uprkos činjenici da je novi ZPD usvojen 2020. godine, dio koji se odnosi na registraciju privrednih subjekata se nije značajnije mijenjao. Sa druge strane, postoji niz odredbi kroz ZPD koji se odnose na registraciju u CRPS, s tim što su za neke oblike obavljanja djelatnosti odredbe manje ili više razrađene, dok za druge uopšte nijesu, što je upravo razlog različitog tumačenja i nejednakog postupanja u praksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koji su uzroci problema? <p>Uzroci problema ogledaju se prije svega u podnormiranosti Zakona o privrednim društvima, u dijelu koji se odnosi na registraciju privrednih subjekata. Iako postoji Pravilnik o postupku registracije, bližoj sadržini i načinu vođenja Centralnog registra privrednih subjekata, isti se u najvećoj mjeri fokusira na dokumentaciju koja se dostavlja za registraciju (jer osnov za širu razradu nije ni dat Zakonom o privrednim društvima), dok mnoga pitanja od značaj za registraciju kao i za unapređenje funkcionisanja samog Registra ostaje neuređeno.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su posljedice problema? <p>Centralni registar privrednih subjekata predstavlja najvažniji registar za privredu, jer se u tom registru upisuju svi privredni subjekti u Crnoj Gori (kao i neki koji ne obavljaju privrednu djelatnost). Nepostojanje jasnih procedura i samog toka registracionog postupka, načina dostavljanja dokumentacije, objavljivanja podataka i dokumenata, ostavlja prostor za različita tumačenja i stvaranje neujednačene prakse. Neujednačena praksa i nejednako postupanje loše utiče na poslovni ambijent i investicionu klimu. Dodatno, nepostojanje dobrih procedura o samom vođenju evidencije podataka u Registru, dovodi do loših, netačnih i neažurnih baza podataka i nemogućnosti da se Registar uvezuje sa drugim registrima, a to se naročito odnosi na uvezivanje sa registrima zemalja Evropske unije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? <p>Nepostojanje jasnih i efikasnih procedura za registraciju privrednih i drugih subjekata, nemogućnost za postpunu elektronsku registraciju i nekvalitetna baza podataka u samom Registru ima loše efekte</p>	

kako na javni, tako i na privatni sektor. Dobre baze podataka i efiskane procedure su nešto što je prioritet svake dobre državne uprave, a to je od naročitog značaja imajući u vidu da Crna Gora u procesu pristupanja Evropskoj uniji. Nažalost, i Programom ekonomskih reformi 2023-2025, postupak registracije privrednih subjekata prepoznat kao jedna od regulatornih barijera je koji je komplikovan i podrazumijeva uključivanje nekoliko institucija (zavisno od vrste privrednog subjekta koji se registruje), od kojih je najvažnija Uprava prihoda i carina, odnosno Centralni registar privrednih subjekata (CRPS), koji vrši registraciju. Ovo nedvosmisleno ukazuje da je potrebno unaprijediti stanje u ovoj oblasti.

- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa (“status quo” opcija)?

Kao što je pomenuto, registracioni postupak ne smije da predstavlja regulatornu barijeru, već da bude jedan od simbola povoljnog poslovnog ambijenta. Dakle, neophodno je unapređenje u ovoj oblasti kako bi se doprinijelo brzom i efiksanom registracionom postupku. Dodatno, kako je uspostavljanje elektronske registracije jedan od uslova Direktive 2019/1151, sa kojom je Nacrt zakona usaglašavan, status quo opcija nije dobro rješenje imajući u vidu da je neophodno raditi na daljem unapređenju i usglašavanju sa evropskom regulativom.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Cilj donošenja ovog zakona je da se sva pitanja koja se odnose na registraciju sistematizuju na jedno mjesto i propišu jasna pravila postupka od osnivanja, preko promjena do prestanka privrednog ili drugog subjekta. Dodatno, veoma je važno napomenuti da se, pored privrednih subjekata koji su prepoznati Zakonom o privrednim društvima (preduzetnik, ortačko društvo, komanditno društvo, društvo sa ograničenom odgovornošću, akcionarsko društvo i dio stranog društva), u CRPS registruju i subjekti koji nijesu prepoznati ZPD-om, a ne mogu se podvesti pod član 3 ovog Zakona („Ovaj zakon primjenjuje se i na privredna društva koja su osnovana u skladu sa posebnim zakonom i drugim propisom”). Tu se prije svega misli na: nevladine organizacije, ustanove, kooperative, zadruge, i sl. Pored toga, određeni subjekti koji se registruju u CRPS ne obavljaju privrednu djelatnost (npr. javna ustanova) a imaju obavezu registracije u CRPS. To znači da za određene subjekte koji se registruju u CRPS ne postoje zakonske odredbe koje razrađuju postupak registracije tih subjekata, a kao što je prethodno navedeno ZPD se ne može primijeniti na njih. Pored odredbi ZPD-a koji se odnose na registraciju, postoji i Pravilnik o postupku registracije, bližoj sadržini i načinu vođenja Centralnog registra privrednih subjekata kojim je propisana dokumentacija koja se dostavlja za registraciju. Ipak, ono što je nedostajalo u pravnom okviru jeste da se “životni ciklus” privrednog ili drugog subjekta, sa aspekta registracije, opiše od početka (osnivanja), tokom trajanja (sve izmjene) do kraja (prestanka). Važno je istaći da je sistematizovanje registracije privrednih i drugih subjekata u jedan zakon racionalno rješenje. Jer, imajući u vidu da se u CRPS pored privrednih upisuju i drugi subjekti ali i stvarni vlasnici i stečajna masa, moglo se pristupiti izradi više propisa ili kreiranju nekoliko registara, što ne bi bilo praktično ni sa aspekta troškova.

- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Pitanje unapređenja postupka registracije je već dugi niz godina važna tema promovisana kako od strane Vlade tako i od strane privrednih udruženja kao mjera sa ciljem unapređenja poslovnog ambijenta. Dodatno, važno je napomenuti da je

Takođe Programom ekonomskih reformi 2023-2025, postupak registracije privrednih subjekata prepoznat kao jedna od regulatornih barijera je koji je komplikovan i podrazumijeva uključivanje nekoliko institucija (zavisno od vrste privrednog subjekta koji se registruje), od kojih je najvažnija Uprava prihoda i carina, odnosno Centralni registar privrednih subjekata (CRPS), koji vrši registraciju. Ovo nedvosmisleno ukazuje da je potrebno unaprijediti stanje u ovoj oblasti. Ova inicijativa bila je dio Plana rada Savjeta za konkurentnost u 2022. godini odnosno, Sekretariat Savjeta za konkurentnost je nakon konsultacija sa Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma i EBRD-om prepoznat kao koordinator RG za izradu propisa o registraciji privrednih i drugih subjekata. Dodatno, imajući u vidu da je kroz PER 2023-2025, postupak registracije prepoznat kao regulatorna barijera, jasno je da postoji opredjeljenje da se radi na unapređenju ove oblasti. Takođe, PER-om je kao prioritetna reformska mjera broj 7 prepoznata elektronska registracija. Konkretno, elektronska registracija preduzeća podrazumijeva da se cjelokupan proces osnivanja privrednog i drugog subjekta (od rezervacije imena do momenta kada subjekat može da obavlja pravne radnje), odvija elektronski i time učini efikasnijim. Usvajanjem ovog Zakona, uspostavljanje elektronske registracije se u velikom mjeri olakšava, imajući u vidu da rješenje predviđaju velike novine u dijelu podataka koje će CRPS prikupljati o objavljujati na svojoj stranici, kao i da će podaci objavljeni u Registru imati prednost u odnosu na podatke objavljene na drugim platformama.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**

Zadržavanje opcije „status quo“ nije dobro rješenje, imajući u vidu potrebu za unapređenjem registracionog postupka ali i obaveze usaglašavanja sa EU regulativom.

- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Kao što je već navedeno, osim što je unapređenje postupka registracije prepoznate i u ključnim dokumentima koji se tiču ekonomskih politika, neophodno je i usaglašavanje sa EU regulativom.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne**

Stvaranje brzog i jednostavnog registracionog postupka, uspostavljanje potpuno elektronske registracije i kreiranje tačne i ažurne baze Registra imaće direktan pozitivan uticaj i na javni sektor i na privatni sektor. Dakle, usvajanjem predloženih rješenja će se unaprijediti poslovni ambijent, stvoriti veća pravna sigurnost i kreirati tačna i ažurna baza, sa podacima sa kojima se kasnije može raspolagati u većoj mjeri do sada i vršiti adekvatne analize od strane javnog i privatnog sektora.

- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**

Primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi, već će imati pozitivni efekat.

Pozitivni efekti i koristi koje donosi predloženi zakon omogućava unapređenje uslova poslovanja,

stimuliše privrednu aktivnost, unapređuje konkurentnost, dobro poslovno okruženje i investicioni ambijent čime se podstiče stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**

Implementacija Zakona neće izazvati troškove.

- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**

Postupak registracije privrednih subjekata predstavlja jedan od najvažnijih segmenata poslovnog ambijenta i ključnih indikatora za praćenje konkurentnosti zemlje. Jednostavan i brz registracioni postupak utiče na stvaranje povoljnog poslovnog okruženja i dobre investicione klime.

- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Zakon neće proizvesti nova administrativna opterećenja i biznis barijere, već mu je upravo cilj da podstiče unapređenje poslovnog ambijenta i uklanjanje biznis barijera time što će se unaprijediti registracioni postupak i povećati transparentnost i dostupnost podataka i dokumenata u CRPS-u.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**

Implementacija propisa ne zahtijeva izdvajanje sredstava iz budžeta Crne Gore.

- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**

Kako je i gore navedeno implementacija propisa ne zahtijeva izdvajanje sredstava iz budžeta Crne Gore.

- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**

Implementacija propisa neće uticati na stvaranje međunarodnih obaveza.

- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**

Implementacija propisa ne zahtijeva izdvajanje sredstava iz budžeta Crne Gore.

- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?**

Usvajanjem propisa je predviđeno donošenje podzakonskih akata, od kojih će Zakon o naknadama u CRPS izazvati finansijske obaveze. Taj podzakonski akt već postoji i proizilazi iz važećeg Zakona o privrednim društvima. Dakle, odnosi se na naknade za registraciju u CRPS.

- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**

Ne.

- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**

Propis neće uzrokovati finansijske izdatke/prihode.

- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**

Propis ne uzrokuje finansijske izdatke/prihode.

- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**

Ministarstvo finansija je Predlagač propisa i imalo je dva predstavnika u Radnoj grupi za izradu Zakona, koja je funkcionisala pod Savjetom za konkurentnost.

- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Predstavnici Ministarstva finansija su bili članovi Radne grupe i tokom rada nisu imali primjedbe na tekst propisa, odnosno saglasni su usaglašenim tekstom propisa na nivou RG.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**

Propis je rezultat rada međuresorne Radne grupe (18 članova) čijim je radom koordinirao Sekretariat Savjeta za konkurentnost i koja je uključivala predstavnike privrednih udruženja.

- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**

U okviru Radne grupe za pripremu Predloga zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata učešće su uzele sve relevantne zainteresovane strane: predstavnici privatnog sektora (Privredna komora, Unija poslodavaca, Udruženje pravnika CG, Američka privredna komora, Savjet stranih investitora, Asocijacija menadžera, Udruženje preduzetnica), javnog sektora (Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstvo finansija, Ministarstvo javne uprave, Uprava prihoda i carina) i Sekretarijata Savjeta za konkurentnost, kao koordinator Radne grupe.

Finalni izvještaj o progresu rada Radne grupe za izradu propisa o registraciji privrednih i drugih subjekata usvojen je na sjednici Savjeta za konkurentnost, koja je održana 10. marta, i sadrži pregled svih aktivnosti koje je RG realizovala u prethodnom periodu, pregled ko je dostavljao komentare i u kojoj fazi procesa, kao i tekst Zakona usvojen na Radnoj grupi.

- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Nakon sprovedne javne rasprave, u Izvještaju o sprovedenoj javnoj raspravi biće navedeni svi pristigli komentari, predlozi i sugestije i pregled usvojenih odnosno odbijenih predloga.

Proces izrade Nacrta zakona trajao je 10 mjeseci. U tom periodu radna grupa je imala 3 ciklusa usaglašavanja teksta među članovima RG, koji su dostavili veliki broj predloga i sugestija za unapređenje teksta. Na finalnom sastanku RG koji je održan 20. januara 2023. godine, sva otvorena pitanja su diskutovana i tekst je usaglašen među svim članovima Radne grupe.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**

Ne predviđaju se problemi u primjeni navedenog propisa.

- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**

Potrebno je obezbijediti efikasan nadzor, kako bi se primjenjivale odredbe Zakona i obezbijedilo nesmetana implementacija Zakona.

- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**

Unapređenje registracionog postupka i baze Registra.

- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa biće zaduženo Ministarstvo finansija.

Datum i mjesto

Starješina

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Savjet za konkurentnost
Broj:
Podgorica, 10. mart 2023. godine

12.1.

Savjet za konkurentnost, na sjednici održanoj 10. marta 2023. godine, razmotrio je dokument ***finalni Izveštaj o progresu rada Radne grupe za pripremu propisa o registraciji privrednih i drugih subjekata***, koji je dostavio Sekretarijat Savjeta za konkurentnost.

Predsjedavao je ministar ekonomskog razvoja i turizma Goran Đurović, predsjednik Savjeta za konkurentnost. S tim u vezi, Savjet za konkurentnost donio je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Savjet za konkurentnost se upoznao sa *finalnim Izveštajem o progresu rada Radne grupe za pripremu propisa o registraciji privrednih i drugih subjekata*.